

د افغانستان بانک
آمریت عمومی سیاست پولی

گزارش ماهوار سیاست پولی

نگاهی مختصر بر تحولات شاخص های سیاست پولی و نظارت امور مالی

حوت 1398

خلاصه گزارش

گزارش ماهوار آمریت عمومی سیاست پولی پیشرفت شاخص های فعلی اقتصاد کلان و آخرین گزارش های ثبات مالی افغانستان را در جریان ماه بطور خلاصه تحلیل، ارزیابی و مورد مطالعه قرار میدهد. این گزارش بر اساس تدوین ارقام مالی و پولی که از آمریت های سیاست پولی، نظارت امور مالی و تادیات د افغانستان بانک جمع آوری گردیده است، تهیه می شود. گزارش ماهوار آمریت عمومی سیاست پولی ارقام اقتصاد کلان از سکتورهای پولی، خارجی، حقیقی و سکتور مالی و نیز ارقام مالی آمریت عمومی نظارت امور مالی را در بر میگیرد که توسط کارمندان این آمریت تدوین و تهیه میگردد.

د افغانستان بانک اهداف عملیاتی و ضمنی خویش را که کمتر از سقف تعیین شده تحت برنامه تسهیل توسعه کredisit (ECF¹) صندوق بین المللی پول می باشد، مؤفغانه بدست آورده است. از ابتدای سال مالی 1398 مقدار پایه پولی 271,804.93 میلیون افغانی بوده و رشد پایه پولی زیر سقف تعیین شده قرار داشته است. بتاریخ 29 حوت 1398، هدف تعیین شده برای پایه پولی 296,655.18 میلیون افغانی بوده و مقدار حقیقی پایه پولی 255,627.49 میلیون افغانی ثبت گردیده است. این رقم به مقدار 41,027.69 میلیون افغانی کمتر از سقف تعیین شده بوده که در حدود 5.95 درصد رشد منفی را از ابتدای سال مالی نشان میدهد. از شروع سال مالی 1398 الی 29 حوت، د افغانستان بانک حدود 541.94 میلیون دالر امریکایی را از طریق روند لیلان اسعار به فروش رسانیده است که در مقابل در حدود 40.7 میلیارد افغانی را از بازار جمع آوری کرده است. همچنان، با عرضه اسعار در مارکیت اسعاری به مقدار 66.30 فیصد مجموع تقاضای اسعاری مارکیت مرفوع گردیده است.

تغییرات در شاخص های سکتور حقیقی نیز مانند سکتور پولی مطلوب و نشان دهنده موفقیت بانک مرکزی در تحقق اهداف خویش می باشد. نرخ تورم در سطح ملی در ماه قوس سال 1397 کاهش نموده است. آخرین آمار بدست آمده از اداره ملی احصائیه و معلومات نشان میدهد که نرخ تورم بر اساس معیار محاسبه سالانه از 0.75 درصد در ماه قوس به 0.41 درصد در ماه جدی کمتر گردیده است.

کسر حساب جاری کشور در سال مالی ۱۳۹۷ نظر به سال قبل ۲ در صد کاهش را نشان می دهد. کسر حساب جاری که در سال مالی ۱۳۹۶ مبلغ ۴۱۴۵,۲۳ میلیون دالر ثبت گردیده بود، در سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۴۰۵۵,۷۸ میلیون دالر کاهش نموده است. کاهش در کسر حساب جاری بیلانس تادیات از یک طرف ناشی از افزایش صادرات و کاهش واردات اجناس بوده و از جانب دیگر افزایش عواید خدماتی از قبیل (عواید خدمات ساختمانی، مخابراتی و ترانسپورتی) و هم افزایش عواید اولیه (عواید سرمایه گذاری) می باشد.

¹ Extended Credit Facility

مجموع عواید (عواید داخلی و کمکهای خارجی) در ماه حوت سال مالی ۱۳۹۸ مبلغ ۲۵,۶۳ میلیارد افغانی بوده، در حالیکه مجموع عواید در ماه دلو ۱۷,۳۴ میلیارد افغانی میباشد که ۸,۲۹ میلیارد افغانیو یا % ۴۷,۸۱ افزایش را نشا میدهد. مجموع عواید الی اخیر ماه حوت سال مالی ۱۳۹۸ به ۵۷,۶۳ میلیارد افغانی رسیده است که از جمله ۴۲,۸۸ میلیارد و ۱۴,۷۵ میلیارد افغانی آنرا به ترتیب عواید داخلی و کمک های خارجی تشکیل میدهند.

مجموع دارایی های نظام بانکی در مقایسه با سال قبل 1.56 فیصد افزایش داشته و از قرار ماه حوت سال 1397 بالغ بر 299.70 میلیارد افغانی میگردد که در دوره مشابه قبلی (حوت 1396) بالغ بر 295.08 میلیارد افغانی میگردد. مجموع دارایی ها به اندازه 0.72 فیصد در مقایسه ماه قبلی افزایش نموده است، که بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. با مرور جزئیات مجموع دارایی ها بنظر می رسد که بخش از طلبات بین البانکی و اوراق سرمایوی دافغانستان بانک در سپرده های یک شبه و اوراق بهادار سرمایه گذاری شده است.

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی از قرار حوت 1397 بالغ بر 41.93 میلیارد افغانی میگردد، در مقایسه با دوره مشابه سال قبلی (حوت 1396) که در ان قروض نا خالص نظام بانکی به 38.16 میلیارد افغانی میرسید، به اندازه 9.88 فیصد افزایش را نشان میدهد. افزایش ذکر شده در مجموع قروض نا خالص نظام بانکی طی دوره یاد شده عمدتاً در اثر اعطای قروض، افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی و استفاده مزید از قروض اضافه برداشت میباشد..

مجموع سپرده ها که منبع اساسی تمویل در بانکها به شمار میرود متشکل از سپرده های مشتریان و بین البانکی میباشد، که در مقایسه با سال قبل (حوت 1396) شاهد 3.01 فیصد افزایش بوده و ازقرارماه حوت سال 1397، بالغ بر 257.77 میلیارد افغانی میگردد. افزایش در مجموع سپرده ها بابت افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی و طلبات بین البانکی صورت گرفته است، که در سپرده های میعادای به مشاهده میرسد.

فهرست مطالب

1. سکتور پولی..... 6
1. سکتور پولی..... 6
- 1.2 انباشت ذخایر خالص ارزی..... 6
- 1.3 لیلام اسعار و اوراق بهادار..... 7
- 1.4 نرخ مبادله..... 12
2. سکتور حقیقی..... 14
- 2.1 تورم پولی بر مبنای معیار محاسبه سالانه..... 14
- 2.2 تغییرات تورمی بر اساس معیار محاسبه ماهانه..... 17
- 2.3 تورم هسته..... 18
3. سکتور خارجی..... 19
- 3.1 : بیلانس حساب جاری..... 19
- 3.1.1 : بیلانس حساب اجناس:..... 20
- 3.1.2 : بیلانس حساب خدمات:..... 21
- 3.1.3 : حساب عاید اولیه:..... 22
- 3.1.4 : عاید ثانیوی:..... 22
- 3.2 : حساب مالی بیلانس تادیات:..... 22
4. سکتور مالی..... 24
5. سویفت و تادیات..... 27
6. سکتور بانکی..... 27
- 6.1 مجموع دارایی ها..... 9
- 6.1.1 رشد مجموع دارایی ها..... 10
- 6.2 مجموع قروض..... 11
- 6.2.1 مقایسه ماهوار رشد مجموع قروض..... 12
- 6.3 مجموع امانات/ سپرده ها..... 18
- 6.3.1 مقایسه ماهوار رشد مجموعه سپرده ها..... 18
- 6.4 مجموع سرمایه..... 19
- 6.5 مفاد..... 20
- 6.5.1 به طور ماهانه..... 20
- 6.5.2 مفادآوری سکتور بانکی به طور مجموعی (جنوری- مارچ 2019 – جدی- حوت 1397):..... 20
- 6.6 سیالیت..... 21
- 6.7 وضعیت باز اسعار خارجی..... 22

1. سکتور پولی

1. سکتور پولی

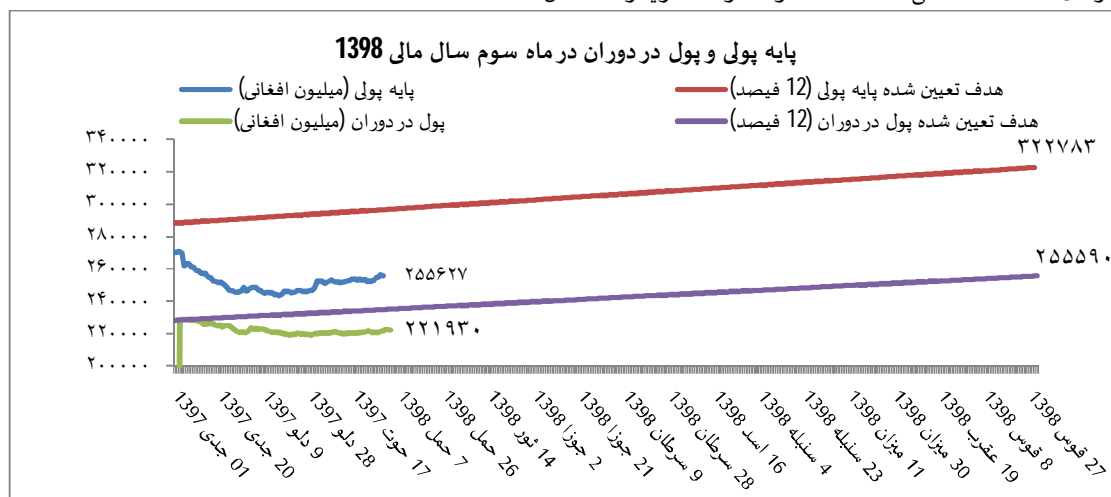
آمریت عمومی سیاست پولی با در نظر داشت شرایط اقتصادی کشور و در چارچوب کانال های اساسی و مؤثر تقاضای پولی، برنامه مالی دولت (عواید و مصارف بودجوی)، چشم انداز رشد اقتصادی و سطح عمومی قیمت ها در کشور، پلان سیاست پولی د افغانستان بانک را طرح می نماید.

به همین اساس، آمریت عمومی سیاست پولی رشد پایه پولی و پول در دوران را منحیث شاخص ها و اهداف مقداری تعیین نموده و در پلان سیاست پولی برای سال مالی 1398 و توافق رسمی با صندوق بین المللی پول، رشد آنها را 12 درصد در نظر گرفته است.

در ابتدای سال مالی 1398 مقدار پایه پولی 271,804.93 میلیون افغانی بوده و رشد پایه پولی زیر سقف تعیین شده قرار داشته است. بتاريخ 29 حوت 1398، هدف تعیین شده برای پایه پولی 296,655.18 میلیون افغانی بوده و مقدار حقیقی پایه پولی 255,627.49 میلیون افغانی ثبت گردیده است. این رقم به مقدار 41,027.69 میلیون افغانی کمتر از سقف تعیین شده بوده که در حدود 5.95 درصد رشد منفی را از ابتدای سال مالی نشان میدهد.

به همین ترتیب، پول در دوران که در ابتدای سال مالی 228,205.59 میلیون افغانی بوده است، به تاریخ 29 حوت 1397 بالغ به 222,147.20 میلیون افغانی ثبت گردیده، در حالیکه هدف تعیین شده برای پول در دوران 234,901.28 میلیون افغانی بوده است. از اینرو، مقدار واقعی پول در دوران به اندازه 12,754.08 میلیون افغانی کمتر از سقف تعیین شده بوده و در حدود 2.65 درصد رشد منفی را از ابتدای سال مالی نشان میدهد.

چگونگی میزان رشد حقیقی و اهداف تعیین شده پایه پولی و پول در دوران برای سال مالی 1398، در گراف زیر نشان داده شده است.

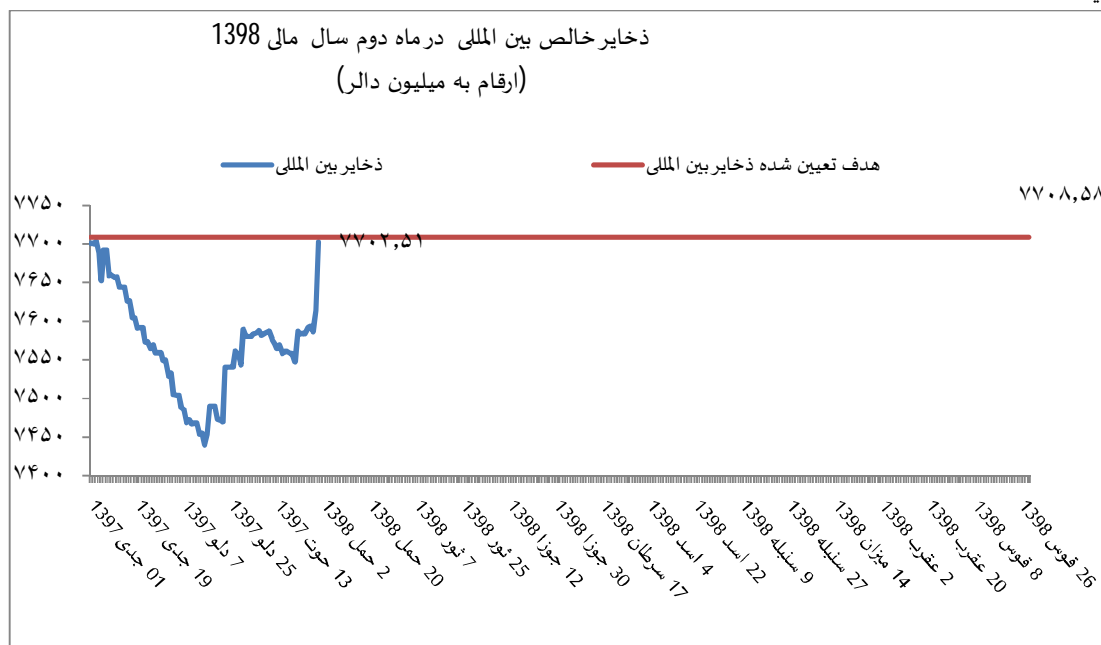

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی

1.2 انباشت ذخایر خالص ارزی

طی سالیان اخیر، افزایش ذخایر اسعاری د افغانستان بانک که از جمله شاخص های اساسی اقتصاد ملی پنداشته میشود یکی از دستاوردهای بزرگ در نظام مالی کشور محسوب می گردد. بدون شک، میزان این ذخایر و چگونگی افزایش آن تأثیر مستقیم روی تطبیق بهتر سیاستهای پولی و نیز کنترول شاخص هایی چون نرخ مبادله افغانی، تورم پولی، حفظ ثبات و تعادل بیلانس تأدیات دارد. در آخر سال مالی 1397، ذخایر خالص بین المللی افغانستان حدود 7,708.58 میلیون

دالربوده، که این رقم در 29 حوت 1397 به 7,702.51 میلیون دالر رسیده و به مقدار 6.07 میلیون دالر تفاوت کاهش را در دوره گزارش دهی نشان می دهد. گراف ذیل روند رشد مقدار ذخایر بین المللی را طی سال جاری مالی نشان میدهد.

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی

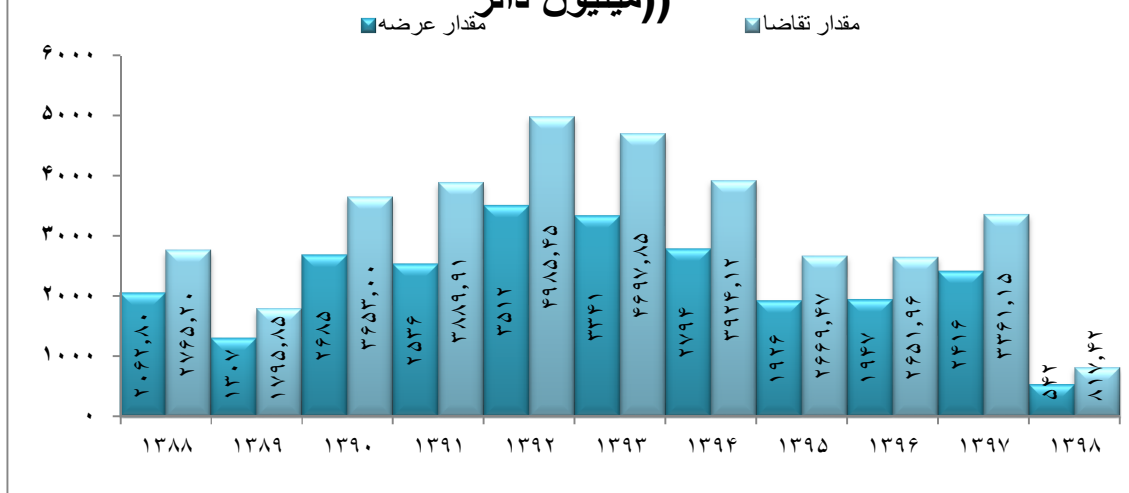
1.3 لیلام اسعار و اوراق بهادار

د افغانستان بانک بمنظور کنترول حجم پول در دوران و پایه پولی از دو وسیله دست داشته خویش استفاده نموده است که جزئیات هر یک ذیلاً توضیح میگردد.

فروش ارز

از شروع سال مالی 1398 الی 29 حوت، د افغانستان بانک حدود 541.94 میلیون دالر امریکایی را از طریق روند لیلام اسعار به فروش رسانیده است که در مقابل در حدود 40.7 میلیارد افغانی را از بازار جمع آوری کرده است. همچنان، با عرضه اسعار در مارکیت اسعاری به مقدار 66.30 فیصد مجموع تقاضای اسعاری مارکیت مرفوع گردیده است.

چارت توضیحی تقاضا و عرضه اسعار از طریق لیلام (میلیون دالر)

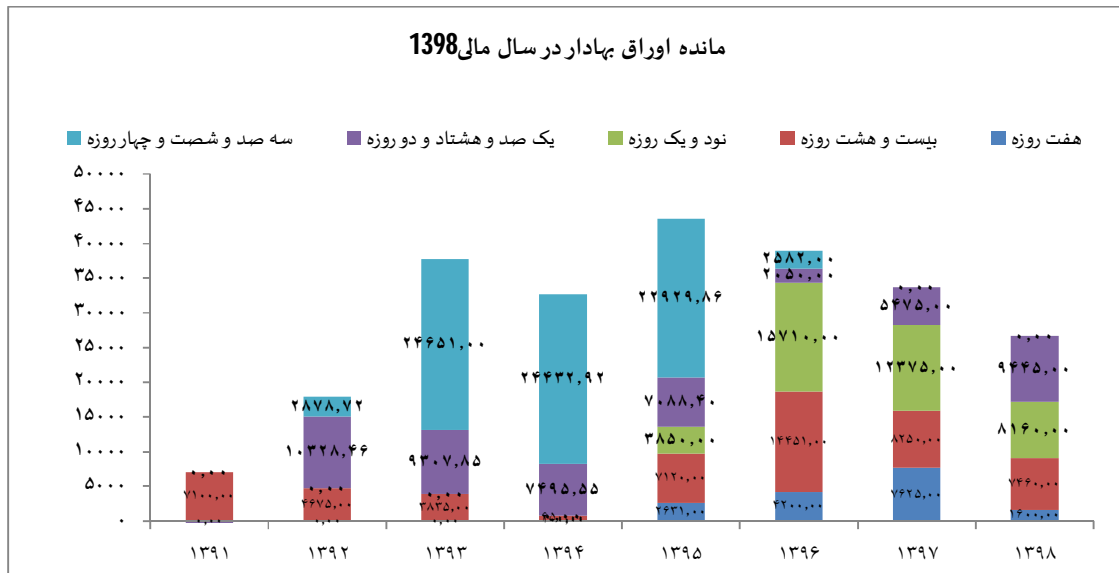
منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

فروش اوراق سرمایوی (مناقصه تکتانه)

اوراق سرمایوی یکی از ابزار های دیگر سیاست پولی است که جهت مهار مقدار نقدینگی و اجرای سیاست پولی توسط د افغانستان بانک استفاده میشود. استفاده از این وسیله بمنظور جذب بیشتر مازاد نقدینگی از سیستم بانکی، ترویج بازار ثانوی اوراق بهادار، جلوگیری از تورم پولی، تنوع ابزار های سیاست پولی و تشویق بانک های تجاری به جذب بیشتر سپرده های افغانی از مردم می باشد.

با توجه به وضعیت فوق و جهت تشویق سرمایه گذاری در کشور و دسترسی هر چه بیشتر هموطنان به قرضه، حسب هدایت مقام محترم رهبری بانک، عرضه لیلام اوراق بهادار 364 و 182 روزه بتدریج کاهش یافته و همزمان با آن نرخ تکتانه نیز کمتر گردیده است تا بانک ها قرضه دهی شانرا با تکتانه پائینتر و شرایط آسانتر ارایه نمایند. از آغاز سال مالی 1398 الی 29 حوت، مانده اوراق سرمایوی² لیلام شده بالغ بر 26.66 میلیارد افغانی گردیده است. به همین ترتیب، حدود 18.78 میلیون افغانی تکتانه بابت اوراق سرمایوی پرداخت گردیده است.

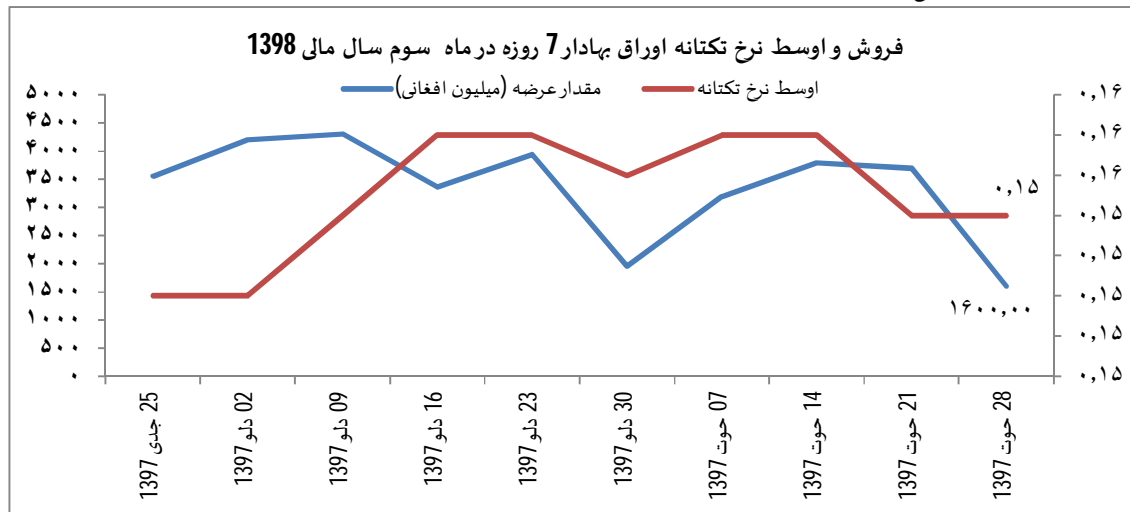
². Outstanding

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

اوراق بهادار هفت روزه

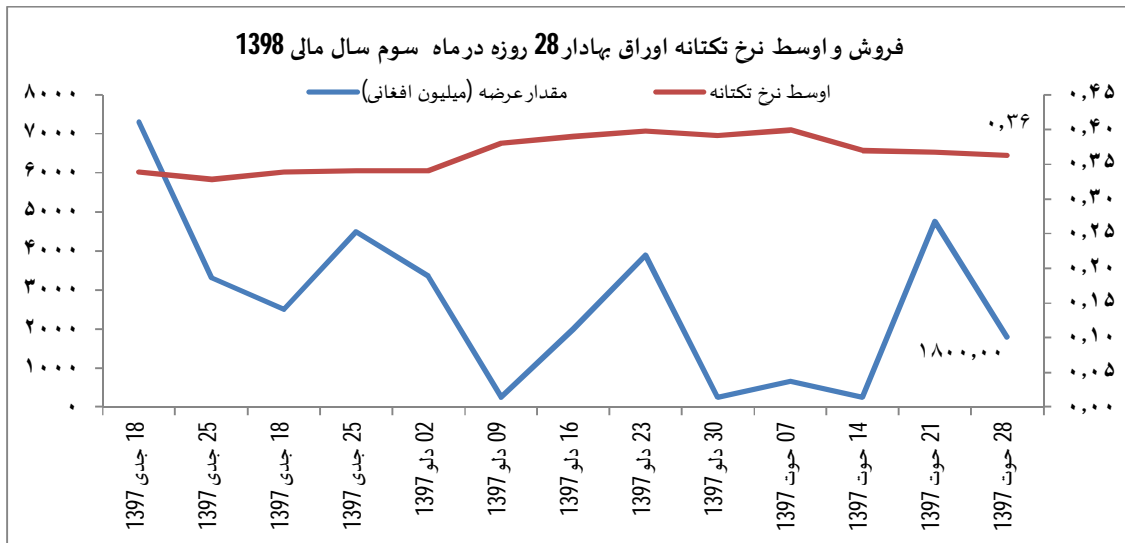
آخرین فروش اوراق بهادار هفت روزه در ماه حوت 1.6 میلیارد افغانی با میانگین نرخ بهره 0.15 در صد بوده و مقدار مانده این اوراق به 1.6 میلیارد افغانی بوده است.

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

اوراق بهادار 28 روزه

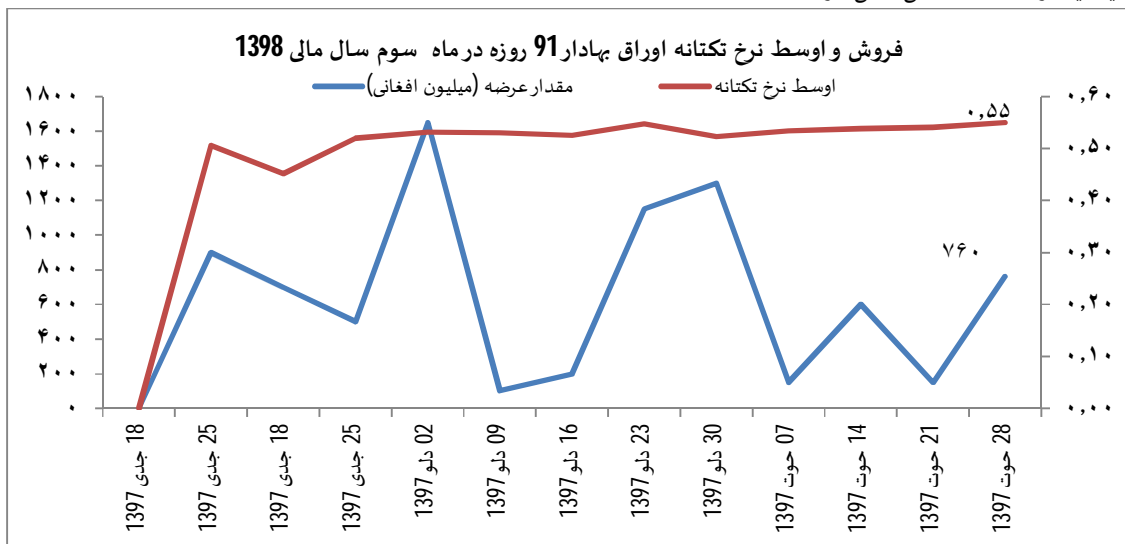
آخرین فروش اوراق بهادار 28 روزه در ماه حوت بالغ بر 1.8 میلیارد افغانی با میانگین نرخ بهره 0.36 در صد گردیده و مقدار مانده آن 7.46 میلیارد افغانی بوده است.

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

اوراق بهادار 91 روزه

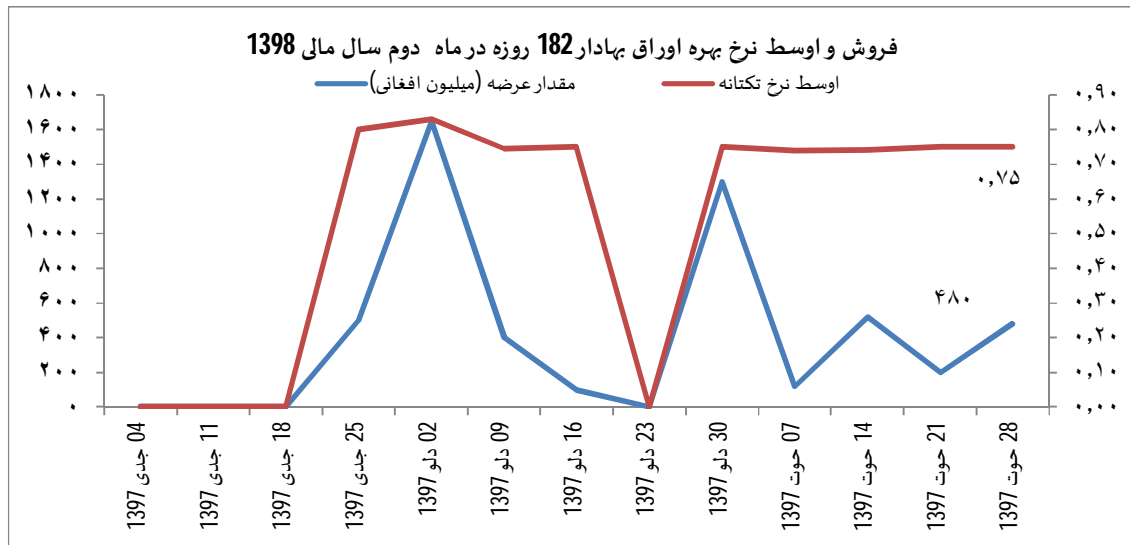
آخرین فروش اوراق بهادار 91 روزه در ماه حوت 0.78 میلیارد افغانی با میانگین نرخ بهره 0.55 در صد بوده، در حالیکه مقدار مانده آن به 8.16 میلیارد افغانی می رسد.

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

اوراق بهادار 182 روزه

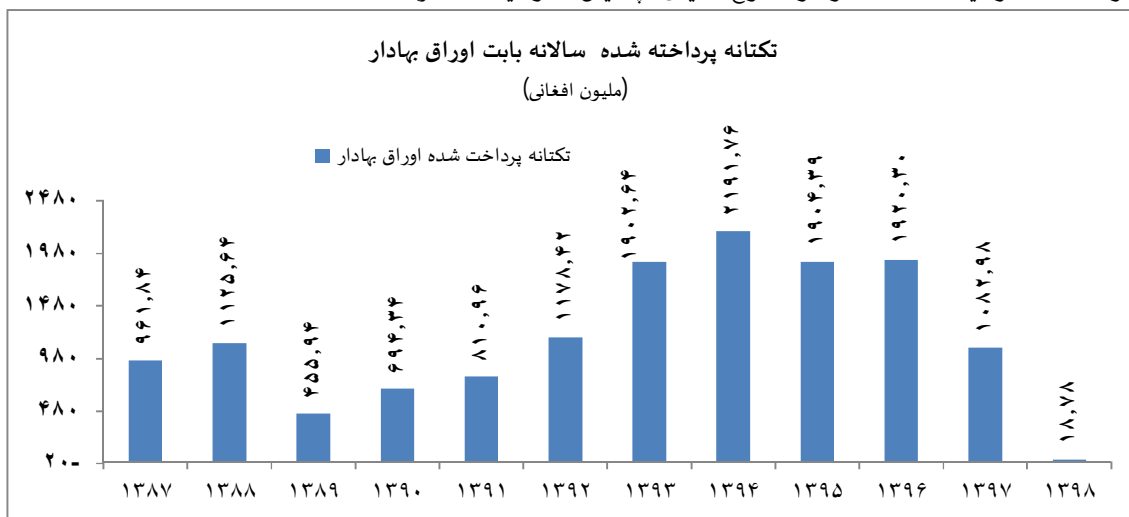
آخرین فروش اوراق بهادار 182 روزه در ماه حوت 0.48 میلیارد افغانی با میانگین نرخ بهره 0.75 در صد بوده، در حالیکه مقدار مانده آن به 9.44 میلیارد افغانی می رسد.

قابل یاد آوری است که در پروسه لیلام اوراق بهادار 364 روزه سال جاری کاهش به عمل آمده است.

تکتانه پرداخت شده

در طول 12 سال گذشته مقدار پرداخت تکتانه ای که از بابت اوراق بهادار پرداخت گردید است قرار شرح ذیل چنین ارایه نمود.

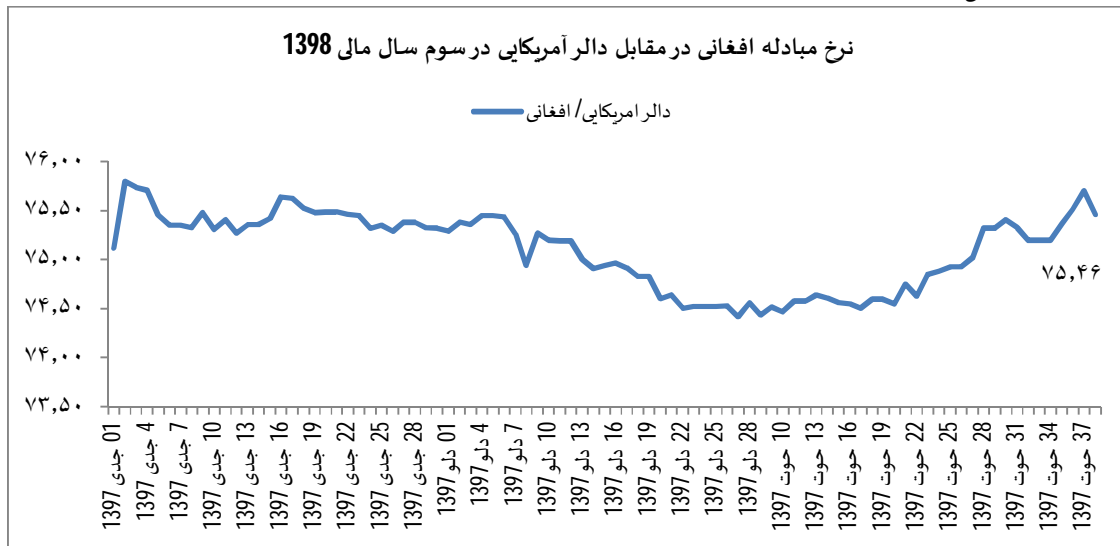

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

1.4 نرخ مبادله

با وجودیکه د افغانستان بانک نرخ مبادله را مورد هدف قرار نمیدهد، نوسانات آنرا با در نظر داشت اهمیت تاثیر آن بالای سایر شاخص های اقتصادی به دقت کامل زیر نظر دارد. در نظام بازار آزاد، نوسانات در نرخ مبادله یک امر طبیعی بوده و عرضه و تقاضا عامل اصلی و تعیین کننده نرخ مبادله در بازار میباشد. طبق آمار موجود، نرخ مبادله افغانی در برابر دالر امریکایی و سایر ارز های عمده بین المللی از ابتدای سال روان مالی تا اکنون شاهد یک سلسله نوسانات بوده است.

از اول سال مالی 1398 الی 29 حوت، نرخ مبادله افغانی در مقابل دالر امریکایی بطور اوسط 75.10 افغانی ثبت گردیده است که در حدود 0.7 درصد کاهش ارزش از ابتدای سال داشته است و همچنان به آخر حوت سال مالی نرخ تبادل 75.46 افغانی ثبت گردیده است.

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

جدول شاخص های پولی

سال مالی 1398		سال مالی 1397					
حوت	دلو	قوس	سنبله	جوزا	حوت	دلو	
9.44	10	6	4	3	-1		سقف پایه پولی (%)
-5.95	-8.74	-2	-10	-8	-6		رشد حقیقی پایه پولی (%)
255,627.49	248,042.60	271,804.90	293,168.93	253,771.80	260,389.70	259,205.36	رشد حقیقی پایه پولی (میلیون افغانی)
280,267.14	278,087.54	309,476.20	290,360.45	276,318.10	276,318.10	276,318.05	سقف پایه پولی (میلیون افغانی)
222,147.20	220,259.23	228,205.60	225,276.63	226,589.30	215,734.30	228,685.19	رشد حقیقی پول در دوران (میلیون افغانی)
233,785.34	231,967.22	256,127.40	242,631.24	228,685.20	228,685.20	215,137.49	سقف پول در دوران (میلیون افغانی)
7,702.51	7,589.22	7,708.59	7,549.36	7,499.33	7,349.43	7,271.71	رشد حقیقی ذخایر بین المللی (میلیون دالر)
7,684.13	7,692.10	7,550.34	7,402.80	7,250.34	7,301.44	7,317.37	سقف ذخایر بین المللی (میلیون دالر)
26,665.00	25,185.00	33,725.00	39,515.00	37,960.00	19,443.00	19,141.00	مانده اوراق بهادار (میلیون افغانی)
5,768.54	5,771.59	4,625.81	6,136.46	6,140.47	6,148.91	6,499.77	ذخایر الزامی (ذخایر اجباری) میلیون افغانی

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

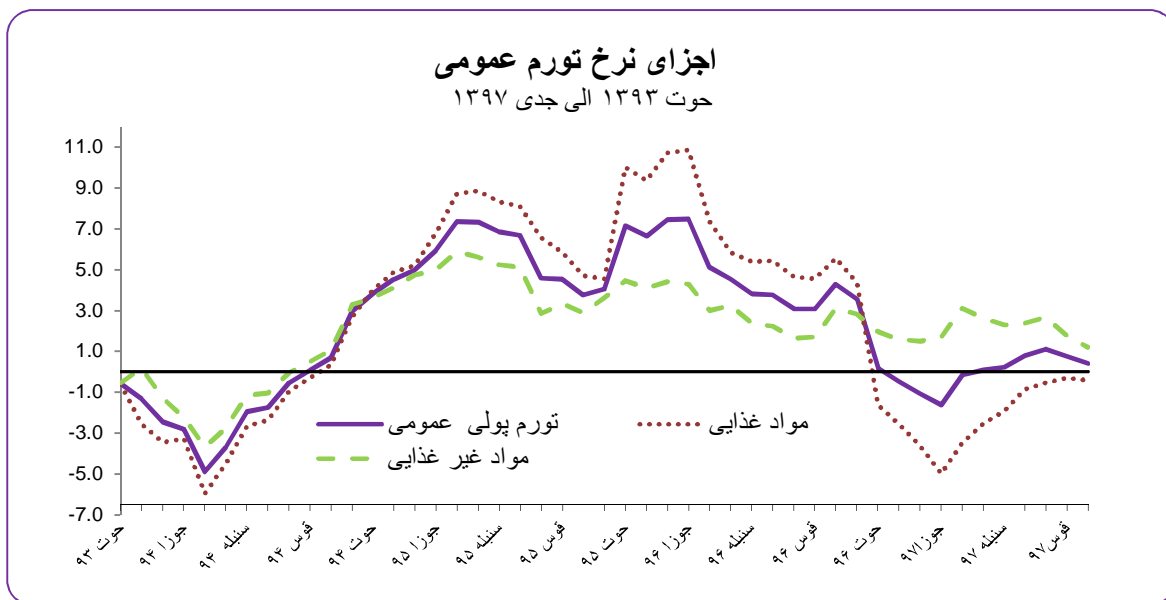
2. سکتور حقیقی

2.1 تورم پولی بر مبنای معیار محاسبه سالانه

نرخ تورم در سطح ملی در ماه جدی سال مالی 1398 کاهش نموده است. آخرین آمار بدست آمده از اداره ملی احصائیه و معلومات نشان میدهد که شاخص قیمت مصرف کننده بر اساس معیار محاسبه سالانه از 0.75 درصد در ماه قوس به 0.41 درصد در ماه جدی کمتر گردیده است. این کاهش از هر دو بخش بخش مواد غذایی و غیر غذایی سرچشمه گرفته، که در ذیل، تغییرات در اجزای شاخص قیمت مصرف کننده در سطح ملی مورد ارزیابی قرار می گیرد.

تغییرات در شاخص قیمت مصرف کننده در سطح ملی				
شاخص ها	معیار محاسبه سالانه		معیار محاسبه ماهانه	
	قوس	جدی	قوس	جدی
تورم عمومی	0.75	0.41	0.16	0.11
مواد غذایی	-0.30	-0.41	0.88	0.50
مواد غیرغذایی	1.76	1.19	-0.51	-0.25

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

کاهش قیمت مواد غذایی در ماه جدی ناشی از روند نزولی در اجزای فرعی این شاخص از قبیل نان و غله، گوشت، روغن، میباشد که در این دوره کاهش نموده است. شاخص قیمت نرخ تورم مواد غذایی در ماه جدی به 0.41- درصد رسیده، در حالیکه این رقم در ماه ماقبل آن 0.30- درصد محاسبه گردیده است. شاخص قیمت غله که 14.6 شاخص عمومی را به خود اختصاص داده و با اندکترین تغییر بیشترین تاثیرات را بالای شاخص عمومی وارد می نماید. بر مبنای محاسبه سالانه تورم در ماه جدی سال مالی 1398 به 6.14 درصد کاهش نموده است، در حالیکه این رقم در ماه قوس سال مالی 1397 در حد 8.17 درصد محاسبه گردیده است. کم شدن قیمت برنج در پاکستان باعث گردیده تا قیمت این جز کمتر گردد. یعنی قیمت برنج سیله اول 5.4 درصد و برنج متوسط 2.7 درصد کاهش نموده است همچنان افزایش باریدن برف و باران نیز باعث کاهش قیمت در دوره تحت بررسی گردیده است.

بر اساس محاسبه سالانه، شاخص قیمت گوشت که 7.5 درصد سبد عمومی را تشکیل میدهد از 1.68 درصد در ماه قوس به 1.39 درصد در ماه جدی کمتر گردیده است. علت پائین آمدن قیمت این جز شاخص از کم شدن قیمت گوشت گاو و قیمت ماهی و گوشت مرغ در کشور پاکستان میباشد که قیمت گوشت گاو از 2.1 درصد به 1.2 درصد مرغ از 4.6 درصد به 4.4 درصد و ماهی از 8.4 درصد به 8.1 درصد رسیده است.

شاخص قیمت روغن که 4.6 درصد شاخص عمومی را تشکیل میدهد از 2.47- درصد در ماه قوس به 2.81- درصد در ماه جدی کاهش را نشان میدهد. این کاهش ارقام نشان دهنده آنست که قیمت روغن نباتی در این بخش از شاخص نزول کرده که چون افغانستان روغن مورد ضرورت خود را از خارج وارد مینماید کم شدن ارزش نرخ دالر در مقابل افغانی میتواند یکی از عوامل کم شدن نرخ این شاخص گردیده باشد.

تغییرات در شاخص مواد غذایی در سطح ملی				
شاخص ها	معیار محاسبه سالانه		معیار محاسبه ماهانه	
	قوس	جدی	قوس	جدی
تورم در بخش غذایی	-0.30	-0.41	0.88	0.50
نان و غله	8.17	6.14	0.00	-0.03
گوشت	1.68	1.39	0.80	0.08
شیر، پنیر و تخم مرغ	1.26	1.38	0.38	0.37
روغن	-2.47	-2.81	0.10	-0.10

1.12	2.88	2.45	1.01	میوه خشک و تازه
2.95	3.25	-17.44	-19.00	سبزی
-0.56	-0.03	-0.85	-1.62	شیرینی
0.84	1.40	0.42	-2.27	مصالحه
0.25	-0.24	5.15	4.49	نوشابه غیر الکولی

منبع : اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

از طرف دیگر، قیمت بعضی از اجزای فرعی شاخص مواد غذایی از قبیل شیر پنیر و تخم، میوه خشک و تازه، سبزیجات، شیرینی، مصالحه جات و مشروبات غیر الکولی در دوره تحت ارزیابی افزایش نموده است.

با توجه به آمار موجود، بیشترین فشار های ضد تورمی بالای شاخص مواد غیرغذایی از ناحیه کاهش قیمت اجزای فرعی این شاخص (تنباکو، خانه، لوازم منزل، ترانسپورت و مخابرات) وارد گردیده است. شاخص قیمت تنباکو که در سبد عمومی 0.3 در صد وزن دارد نظر به معیار محاسبه سالانه از 6.34 در صد به 5.56 در صد کاهش نموده است که دلیل عمده آن هم کم شدن قیمت سگرت جاپانی میباشد از 5.8 در صد به 9.6 در صد کاهش نموده است.

شاخص قیمت سرپناه که 19.1 درصد وزن را در شاخص عمومی داشته و با اندک ترین تغییر بیشترین تاثیرات را بالای شاخص عمومی وارد می نماید در ماه جدی سال مالی 1398 کاهش 2.73- در صدی را تجربه نموده است. این رقم در ماه گذشته 1.39- درصد محاسبه گردیده است. دلیل عمده کاهش قیمت این جز شاخص پائین آمدن قیمت گاز مایع میباشد که دارای 1.30 فیصد وزن در بخش شاخص خانه را دارا بوده و از 3.9 در صد به 3.0 در صد در بازار جهانی کاهش نموده است که سبب کاهش این جز شاخص گردیده است.

شاخص قیمت لوازم منزل در ماه جدی 2.59 در صد رسیده است، این بخش که 11.9 درصد شاخص عموم را از آن خود ساخته در ماه گذشته 3.75 درصد محاسبه گردید است. علت کم شدن قیمت این بخش از شاخص کم شدن قیمت موبل و فرنیچر و پخته درجه اول میباشد که سبب آن هم زیاد شدن تولیدات در داخل کشور میباشد.

شاخص قیمت ترانسپورت که 4.3 درصد شاخص عمومی به خود اختصاص داده است. براساس محاسبه سالانه از 8.74 درصد در ماه قوس 1397 به 7.79 درصد در ماه جدی کاهش نموده است. علت کاهش قیمت شاخص ترانسپورت در این دوره پائین آمدن قیمت تیل دیزل و تیل پترول در بازار جهانی می باشد. که یک بوشکه تیل پترول در بازار جهانی از 66.2 به 56.5 در کاهش نموده است. و هم چنان تیل دیزل از 2.0 در صد به 1.8 در صد نشاندهنده کاهش است.

شاخص قیمت مخايرات كه داراي 1.7 درصد وزن در شاخص عمومي مي باشد، از 1.70- درصد در ماه قوس به 2.63- درصد در ماه قوس كمترگريده است. پائين آمدن خدمات انترنيتي سبب کاهش نرخ اين بخش گريده است يعني از 1.9 در صد به 1.6 در صد کاهش نموده است.

2.2 تغييرات تورمي بر اساس معيار محاسبه ماهانه

معيار محاسبه ماهانه نرخ تورم پولي كه تغييرات کوتاه مدت را در سطح عمومي قيمت ها در کشور مورد مطالعه قرار ميدهد. بر اساس اين معيار نرخ تورم از 0.16 درصد در ماه قوس سال 1397 به 0.11 درصد در دوره تحت بررسي کاهش نموده است. اين کاهش از بخش مواد غذايي سرچشمه گرفته است، در حالیکه شاخص مواد غير غذايي در دوره تحت بررسي اندک افزايش را نشان ميدهد.

بر اساس معيار محاسبه ماهانه شاخص مواد غذايي كه 47.8 درصد شاخص عمومي را از آن خود ساخته در ماه جدي به 0.50 رسیده است. حال آن كه اين رقم در ماه گذشته 0.88 در صد محاسبه گريده است. کاهش در اين بخش شاخص ناشي از كم شدن قيمت در اجزاي اين شاخص از قبيل (نان و غله، گوشت، روغن، ميوه خشک و تازه، سبزيجات، مصالحه جات،) مي باشد. قيمت شاخص نان و غله از 0.00 به -0.03- رسیده است چون اين بخش شاخص داراي وزن بيشتري ميباشد اندک ترين تغيير در قيمت اين شاخص تورم عمومي را تحت فشار قرار ميدهد. گوشت از 0.80 درصد در ماه قوس به 0.08 درصد در ماه جدي بيشتري گريده است اين شاخص كه 7.5 درصد شاخص عمومي را به خود اختصاص داده و تاثيرات بيشتري شاخص عمومي را تحت تاثير قرار ميدهد. يكي از اجزاي مهم ديگر بخش غذايي روغن مي باشد. اين جز شاخص كه 4.6 درصد شاخص عمومي را تشكيل ميدهد، بر اساس معيار محاسبه ماهانه، قيمت اين جز شاخص از 0.10 درصد در ماه قوس به -0.10 درصد در ماه جدي سال روان کاهش نموده است. شاخص قيمت ميوه خشک و تازه در ماه جدي نيز کاهش نموده است. اين جز شاخص كه در برگرينده 6 درصد شاخص عمومي مي باشد. از 2.88 درصد به 1.12 درصد کاهش نموده است.

شاخص مواد غير غذايي كه 52.2 درصد شاخص عمومي را تشكيل ميدهد در اين دوره تاثيرات معكوس بالای شاخص عمومي داشته است. بر اساس آخرين آمار بدست آمده از اداره مركزي احصائيه، نرخ تورم بر اساس محاسبه ماهانه در بخش مواد غير غذايي از -0.51 در ماه قوس به -0.25 در صد در ماه جدي افزايش را نشان ميدهد. افزايش قيمت مواد غير غذايي در ماه جدي اساساً ناشي از تغييرات در بخش صحت، اطلاعات فرهنگ، تعليم و تربيه و غيره ميباشد. بر اساس معيار محاسبه ماهانه، قيمت شاخص صحت از 0.51 در صد به 1.37 درصد، قيمت شاخص اطلاعات و فرهنگ از -0.43 در صد به 0.51 درصد، شاخص قيمت تعليم و تربيه از

0.24 درصد به -2.58 درصد و قیمت و غیره از -0.94 درصد به 0.78 درصد در ماه قوس افزایش نموده است.

تغییرات در شاخص مواد غیرغذایی در سطح ملی				
شاخص‌ها	معیار محاسبه سالانه		معیار محاسبه ماهانه	
	قوس	جدی	قوس	جدی
تورم در بخش غیرغذایی	1.76	1.19	-0.51	-0.25
تنباکو	6.34	5.56	-0.02	-0.43
پوشاک	4.18	5.22	2.33	1.19
سریناه	-1.39	-2.73	-1.67	-0.91
لوازم خانه	3.75	2.59	-0.06	-0.65
صحت	1.60	3.04	0.51	1.37
ترانسپورت	8.74	7.79	-1.42	-0.86
ارتباطات	-1.70	-2.63	-0.61	-0.70
اطلاعات و فرهنگ	-0.90	-0.24	-0.43	0.51
تعلیم و تربیه	6.40	7.88	0.24	2.58
رستوران‌ت و هتل	2.51	3.06	0.50	0.37
متفرقه	1.40	1.74	-0.94	0.78

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

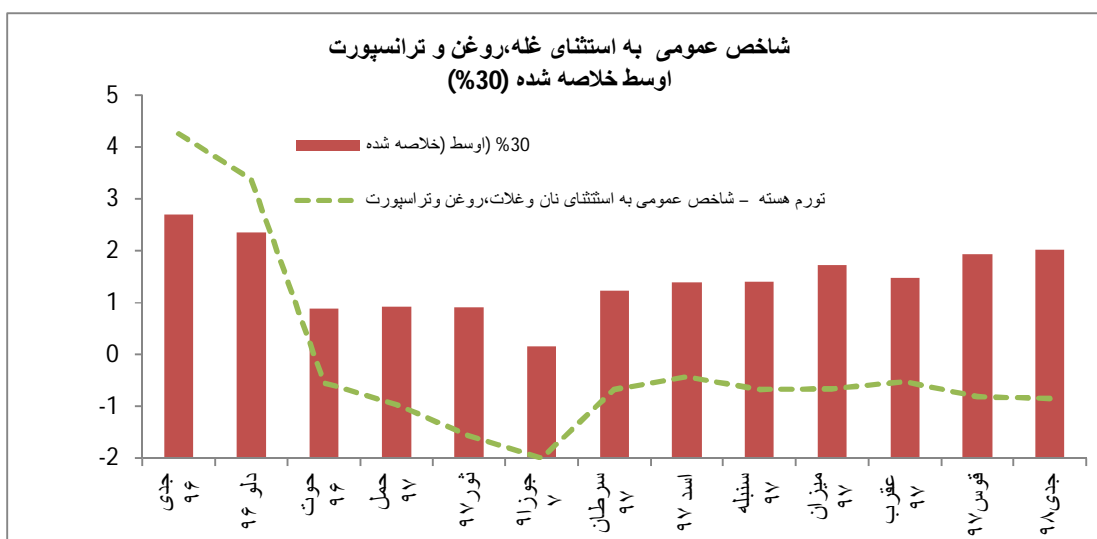
2.3 تورم هسته

هدف از محاسبه نرخ تورم بر اساس این معیار بررسی دقیق و مشخص تغییرات در سطح عمومی قیمت‌ها می‌باشد. این معیار نشان دهنده تاثیرات عوامل غیرمترقبه و غیرنورمال بالای سطح عمومی قیمت‌ها بوده و یک قسمت معین شاخص را که عوامل متذکره در آن دخیل نمی‌باشد در بر می‌گیرد. تورم هسته آن‌عه از اجزای شاخص را که قیمت‌شان بصورت سرسام آور تغییر نموده اند (و یا هم تغییرات در آن‌ها بسیار ناچیز می‌باشد) از شاخص بیرون ساخته و بعداً با استفاده از میتود‌های موجود تغییرات آنرا ارزیابی می‌نماید. یکی از معیارهای مهم تورم هسته عبارت از اوسط خلاصه شده می‌باشد که در آن یک فیصدی مشخص از تعداد مجموعی اجزای موجود در شاخص حذف میگردد. در حال حاضر، تورم بر اساس اوسط خلاصه شده در افغانستان بعد از حذف 30 فیصد شاخص عمومی محاسبه می‌گردد. تورم براساس این معیار در ماه قوس در مقایسه با ماه ماقبل آن از 1.93 درصد به 2.02 درصد بیشتر گردیده است. معیار دیگر تورم هسته عبارت از "شاخص قیمت مصرف‌کننده به استثنای نان و غله، روغن و ترانسپورت" می‌باشد، تورم سالانه بر اساس این معیار از -0.82 درصد در ماه قوس به -0.85 درصد در ماه جدی رسیده است. این معیار بر اساس محاسبه

ماهانه از 0.28 درصد به 0.21 درصد کاهش نموده است. تغییرات تورمی بر اساس معیار های هسته در جدول و گراف ذیل نشان داده شده است.

تغییرات تورم هسته در سطح ملی		
شاخص ها	قوس	جدی
		معیار محاسبه سالانه
تورم اوسط خلاصه (Trimmed Mean) (30%)	1.93	2.02
شاخص قیمت مصرف کننده به استثنای نان و غله، روغن و ترانسپورت	-0.82	-0.85

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

3. سکتور خارجی

3.1 : بیلانس حساب جاری

کسر حساب جاری کشور در سال مالی ۱۳۹۷ نظر به سال قبل ۲ درصد کاهش را نشان می دهد. کسر حساب جاری که در سال مالی ۱۳۹۶ مبلغ ۴۱۴۵,۲۳ میلیون دلار ثبت گردیده بود، در سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۴۰۵۵,۷۸ میلیون دلار کاهش نموده است. کاهش در کسر حساب جاری بیلانس تادیات از یک طرف ناشی از افزایش صادرات و کاهش واردات اجناس بوده و از جانب دیگر افزایش عواید

خدماتی از قبیل (عواید خدمات ساختمانی، مخابراتی و ترانسپورتی) و هم افزایش عواید اولیه (عواید سرمایه گذاری) می باشد.

3.1.1 : بیلانس حساب اجناس:

ارزش مجموعی صادرات (اجناس) کشور در سال مالی ۱۳۹۷ نماینگر افزایش ۱۲ در صدی بوده که از ۷۸۳,۹۶ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۶ به مبلغ ۸۷۵,۲۴ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۷ رسیده است.

و بر عکس ارزش مجموعی واردات (اجناس) کشور در سال مالی ۱۳۹۷ نشان دهنده کاهش ۲ در صدی بوده که از ۷۰۲۳,۸۰ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۶ به مبلغ ۶۸۹۹,۸۰ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۷ بالغ گردیده است.

محركات اصلی و اساسی افزایش صادرات اجناس در سال مالی ۱۳۹۷ عبارتند از:

- ✓ صادرات پنبه: از ۷,۵ میلیون دالر به مبلغ ۱۶,۸۷ میلیون دالر افزایش را نشان میدهد.
- ✓ صادرات پوست قرقل: از ۹,۲۵ میلیون دالر به مبلغ ۱۴,۸۴ میلیون دالر افزایش نموده است.
- ✓ صادرات پشم حیوانات: از ۱,۲۰ میلیون دالر به مبلغ ۶,۲۵ میلیون دالر افزایش نموده است.
- ✓ صادرات زعفران: از ۶,۴۹ میلیون دالر به مبلغ ۲۱,۲۲ میلیون دالر افزایش نموده است.
- ✓ صادرات نباتات طبی: از ۱۴۲ میلیون دالر به مبلغ ۱۴۶,۱۴ میلیون دالر افزایش را نشان میدهد.
- ✓ و صادرات سایر اقلام: از ۱۴۶,۹۹ میلیون دالر به مبلغ ۲۲۵,۵۲ میلیون دالر افزایش را نشان میدهد.

محركات اصلی و اساسی کاهش واردات اجناس در سال مالی ۱۳۹۷ عبارتند از:

- ❖ واردات کالاهای صنعتی: کالاهای صنعتی شامل کالاهای ذیل میباشد.
- ✓ محصولات فلزی از قبیل (آهن کادر، سیخ کول و غیره): از ۴۰۶ میلیون دالر به مبلغ ۳۸۳ میلیون دالر کاهش نموده.
- ✓ مواد کیمیاوی: از ۱۲۵ میلیون دالر به مبلغ ۱۱۸ میلیون دالر کاهش نموده.
- ✓ سمنت: از ۳۰۵ میلیون دالر به مبلغ ۳۰۳ میلیون دالر کاهش نموده است.

نوت: در کل واردات کالاهای صنعتی کاهش ۷ در صدی را نشان میدهد که از ۸۸۳ میلیون دالر در سال ۱۳۹۶ به مبلغ ۸۲۶ میلیون دالر در سال ۱۳۹۷ کاهش نموده است.

❖ کالاهای مصرفی: کالاهای مصرفی شامل کالاهای ذیل بوده:

✓ واردات روغن نباتی: از ۴۸۶ میلیون دالر به ۳۹۴ میلیون دالر کاهش نموده.

✓ واردات شکر: از ۳۰۱ میلیون دالر به ۲۰۳ میلیون دالر کاهش نموده.

✓ واردات رخت باب: از ۶۱,۴۰ میلیون دالر به مبلغ ۴۸,۵۵ میلیون دالر کاهش نموده.

✓ واردات سیگارت: از ۹۱,۶۳ میلیون دالر به مبلغ ۵۱,۱۰ میلیون دالر کاهش نموده.

✓ واردات صابون: از ۳۴,۹۰ میلیون دالر به مبلغ ۲۶,۶۷ میلیون دالر کاهش نموده.

✓ واردات نخ باب: از ۱۸,۴۸ میلیون دالر به مبلغ ۸,۶۵ میلیون دالر کاهش نموده.

✓ واردات بایسکل: از ۹,۳۸ میلیون دالر به مبلغ ۸,۱۶ میلیون دالر کاهش نموده.

✓ و واردات تلویزیون: از ۵,۷۳ میلیون دالر به مبلغ ۳,۵۶ میلیون دالر کاهش را نشان میدهد.

نوت: در کل واردات کالاهای مصرفی کاهش ۳ در صدی را نشان داده که از ۲۹۸۱ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۶ به مبلغ ۲۹۰۴ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۷ رسیده است.

3.1.2 : بیلانس حساب خدمات:

کسر حساب خدمات در سال مالی ۱۳۹۷ حدود ۳۰ در صد کاهش را نظر به سال قبل نشان میدهد. کسر حساب خدمات که در سال مالی ۱۳۹۶ مبلغ ۷۳۷,۲۸ میلیون دالر راپور داده شده بود در سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۵۱۵,۴۸ میلیون دالر کاهش نموده است.

کسر حساب خدماتی در سال مالی ۱۳۹۷ با استفاده از سه نوع دریافت ها متاثر گردیده است یعنی:

- دریافت ها از ناحیه خدمات ساختمانی که از ۳۹,۲۲ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۶ به مبلغ ۹۱,۵۴ میلیون دالر افزایش نموده.
- دریافت ها از ناحیه خدمات ترانسپورتهای که از ۳۸ میلیون دالر در سال ۱۳۹۶ به مبلغ ۵۶ میلیون دالر سال مالی ۱۳۹۷ افزایش نموده است.
- دریافت های خدمات مخابراتی، که از ۵۷ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۶ به مبلغ ۷۰ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۷ افزایش نموده است.

3.3.1 : حساب عاید اولیه:

عواید اولیه خالص کشور در سال مالی ۱۳۹۷ نظر به سال گذشته شاهد افزایش ۴۴ درصدی بوده که از ۱۵۳,۴۵ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۶ به مبلغ ۲۲۱,۶۹ میلیون دالر امریکایی در سال مالی ۱۳۹۷ افزایش نموده است.

3.1.4 : عاید ثانوی:

عواید ثانوی در مجموع (کمک های بلاعوض و انتقالات وجوه کارگران) در سال مالی ۱۳۹۷ نظر به سال قبل کاهش ۱۶ درصدی را نشان داده که از ۲۶۷۸ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۶ به مبلغ ۲۲۶۲ میلیون دالر امریکایی در سال مالی ۱۳۹۷ ثبت گردیده است.

1,4,1 : انتقالات جاری (کمک های بلاعوض):

انتقالات جاری خالص به دولت افغانستان ۱۶ درصد کاهش نموده که از ۲۱۰۵ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۶ به مبلغ ۱۷۶۸ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۷ رسیده است.

• وجوه خالص کارگران:

وجوه خالص کارگران بدخل کشور ۴۲ درصدی افزایش نموده، که از ۳۸۱ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۶ به مبلغ ۲۶۸ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۷ افزایش نموده است.

• حساب سرمائیوی بیلانس تادیات:

حساب سرمائیوی بیلانس تادیات که شامل (انتقالات سرمائیوی میباشد)، نشان دهنده کاهش ۲۲ درصدی بوده، که از ۱۷۹۰ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۶ به مبلغ ۱۴۰۴ میلیون دالر امریکایی در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۷ رسیده است.

3.2 : حساب مالی بیلانس تادیات:

حساب مالی (خالص) بیلانس تادیات که شامل سرمایه گذاری مستقیم، سرمایه گذاری غیر مستقیم، دیگر سرمایه گذاری ها و دارائی های ذخیروی می باشد نشان دهنده کاهش ۹ درصدی بوده، که از ۴۵۳ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۶ به مبلغ ۴۱۳ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۷ می رسد.

• سرمایه گذاری مستقیم:

سرمایه گذاری مستقیم توسط خارجی ها در داخل کشور کاهش نموده که از ۱۰- میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۶ به مبلغ ۲۳- میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۷ رسیده است.

و سرمایه گذاری مستقیم توسط داخلی ها خارج از کشور افزایش نموده که از ۵۱ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۶ به مبلغ ۱۱۵ میلیون دالر در سال مالی ۱۳۹۷ بالغ میگردد.

و برعکس، سرمایه گذاری غیر مستقیم (سرمایه گذاری در اسناد قرضه) از ۲۹ - میلیون دالر امریکایی در سال ۱۳۹۶ به مبلغ ۲۳ میلیون دالر امریکایی در سال مالی ۱۳۹۷ افزایش نموده است.

جدول ۱: بیلانس تادیات افغانستان به (میلیون دالر امریکائی):

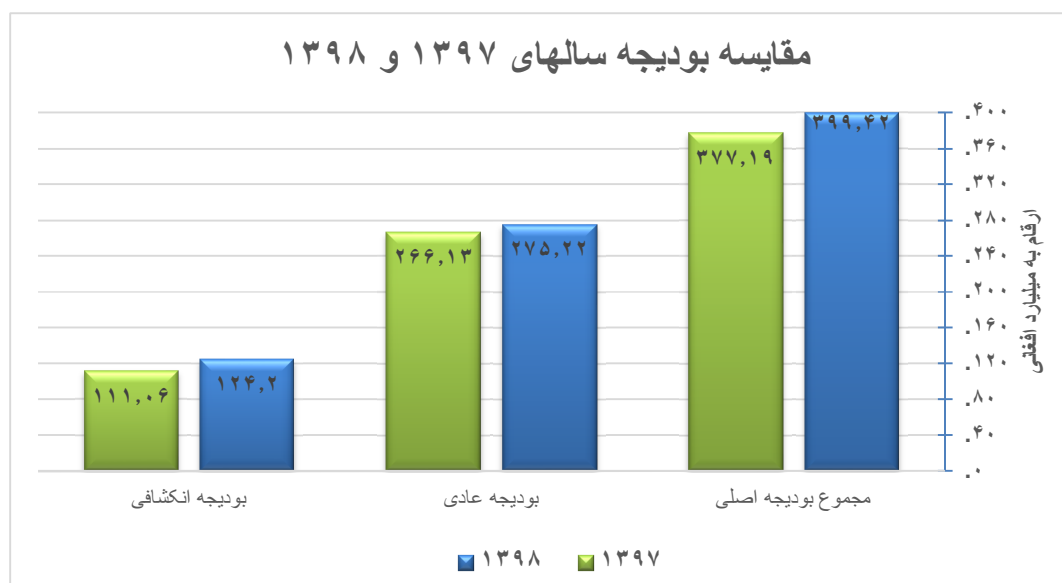
Items / Years	Q1- 96	Q2- 96	Q3 - 96	Q4 - 96	FY 1396	Q1- 97	Q2- 97	Q3- 97	Q4- 97	FY 1396	%change
Current Account	-1055.43	-1430.28	-744.20	-915.32	-4145.23	-1267.08	-842.40	-889.89	-1056.42	-4055.78	-2%
<i>Credit</i>	817.97	816.60	1194.05	1297.50	4126.13	920.99	1133.74	1153.73	1060.70	4269.16	3%
<i>Debit</i>	1873.41	2246.88	1938.25	2212.82	8271.36	2188.07	1976.14	2043.62	2117.12	8324.94	1%
Goods and Services Account	-1607.57	-1981.82	-1573.42	-1814.31	-6977.11	-1834.57	-1560.85	-1543.16	-1601.46	-6540.05	-6%
<i>Credit</i>	213.70	230.54	334.67	368.78	1147.70	320.49	364.21	438.04	437.41	1560.16	36%
<i>Debit</i>	1821.27	2212.36	1908.09	2183.09	8124.81	2155.06	1925.07	1981.21	2038.87	8100.20	-0.3%
Goods Account	-1456.11	-1802.22	-1372.09	-1609.40	-6239.83	-1664.49	-1499.75	-1386.93	-1473.41	-6024.57	-3%
<i>Credit</i>	115.06	124.17	251.37	293.36	783.96	172.45	146.81	261.88	294.09	875.24	12%
<i>Debit</i>	1571.17	1926.39	1623.46	1902.77	7023.80	1836.94	1646.56	1648.81	1767.50	6899.80	-2%
Services Account	-151.45	-179.59	-201.33	-204.90	-737.28	-170.09	-61.11	-156.24	-128.05	-515.48	-30%
<i>Credit</i>	98.64	106.37	83.30	75.42	363.74	148.03	217.40	176.16	143.32	684.92	88%
<i>Debit</i>	250.10	285.97	284.63	280.32	1101.02	318.12	278.51	332.40	271.37	1200.40	9%
Primary Income Account	19.02	36.24	21.39	76.80	153.45	24.83	54.00	98.54	44.32	221.69	44%
<i>Credit</i>	33.98	48.50	32.91	89.14	204.53	35.27	65.53	109.23	67.45	277.47	36%
<i>Debit</i>	14.96	12.27	11.52	12.34	51.08	10.45	11.52	10.69	23.12	55.78	9%
Secondary Income Account	533.11	515.30	807.83	822.18	2678.43	542.67	664.46	554.74	500.71	2262.57	-16%
<i>Credit</i>	570.29	537.55	826.47	839.58	2773.89	565.23	704.00	606.46	555.85	2431.53	-12%
<i>Debit</i>	37.18	22.25	18.64	17.40	95.46	22.56	39.55	51.72	55.13	168.96	77%
Current transfers	439.15	428.08	665.51	572.39	2105.12	424.08	544.35	418.76	381.05	1768.24	-16%
<i>Credit</i>	439.15	428.08	665.51	572.39	2105.12	424.08	544.35	418.76	381.05	1768.24	-16%
<i>Debit</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	#DIV/0!
Workers' remittances	50.40	55.16	76.53	86.79	268.88	91.92	96.60	95.42	97.16	381.10	42%
<i>Credit</i>	58.49	71.81	85.38	97.02	312.70	102.94	114.36	107.55	112.08	436.94	40%
<i>Debit</i>	8.08	16.65	8.84	10.24	43.82	11.02	17.76	12.13	14.92	55.84	27%
Capital and financial account	186.20	454.67	327.92	368.62	1337.41	16.80	226.09	276.57	471.30	990.75	-26%
Capital account	237.56	428.20	555.72	569.29	1790.78	62.89	221.38	478.72	641.53	1404.53	-22%
<i>Credit</i>	237.56	428.20	555.72	569.29	1790.78	62.89	221.38	478.72	644.71	1407.71	-21%
<i>Debit</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.18	3.18	
Capital transfers	237.56	428.20	555.72	569.29	1790.78	62.89	221.38	478.72	644.71	1407.71	-21%
<i>Credit</i>	237.56	428.20	555.72	569.29	1790.78	62.89	221.38	478.72	644.71	1407.71	-21%

<i>Debit</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
Financial account	51.36	-26.46	227.80	200.68	453.38	46.09	-4.70	202.16	170.23	413.78	-9%
Direct investment	-11.19	-20.44	-16.98	-13.73	-62.33	-31.58	-40.85	-36.74	-29.85	-139.02	123%
Net acquisition of financial assets	-3.09	-3.27	-3.59	-0.84	-10.80	3.78	3.78	-12.36	-19.11	-23.90	121%
Net incurrence of liabilities	8.10	17.16	13.39	12.89	51.53	35.36	44.63	24.38	10.75	115.12	123%
Portfolio investment	36.62	-30.15	-11.57	-24.01	-29.11	-54.02	18.22	24.37	34.94	23.51	-181%
Net acquisition of financial assets	36.62	-30.15	-11.57	-24.01	-29.11	-54.02	18.22	24.37	34.94	23.51	-181%
Net incurrence of liabilities	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
Other investment	12.19	25.58	-127.93	58.67	-31.48	109.58	57.53	102.07	92.54	361.73	-1249%
Assets	32.98	5.36	-100.29	97.87	35.92	80.47	44.96	79.32	68.59	273.34	661%
Liabilities	20.79	-20.23	27.64	39.20	67.40	-29.11	-12.57	-22.75	-23.95	-88.39	-231%
Reserve Assets	13.73	-1.45	384.28	179.74	576.29	22.11	-39.61	112.46	72.60	167.56	-71%
Net errors and omissions	869.23	975.61	416.28	546.71	2807.83	1250.27	616.31	613.32	585.13	3065.03	9%

۴. سکتور مالی

تامین می‌گردد تخصیص بودجه در راستای استراتژی انکشاف ملی افغانستان فراهم شود. علاوه بر این، اهداف دیگر شامل بهبود مدیریت مصارف دولتی، اصلاح سیاستهای مالی، فورمولبندی سیاست مالی، کارایی و مؤثریت شرکتهای مالیات و اداره گمرک میباشد. طوریکه میدانیم در اقتصاد های در حال توسعه در سراسر جهان عدم تعادل بودجه (کسربودجه) وجود دارد. در افغانستان مجموع مصارف اصلی بیشتر از عواید داخلی به استثنای کمکهای خارجی است.

مجموع بودیجه اصلی در سال مالی ۱۳۹۸ به ۳۹۹،۴۲ میلیارد افغانی میرسد که در مقایسه با سال مالی ۱۳۹۷ که مبلغ ۳۷۷،۱۹ میلیارد افغانی بوده است، ۲۲،۲۳ میلیارد و یا ۵،۸۹٪ افزایش را نشان میدهد. از مجموع بودیجه اصلی سال مالی ۱۳۸۹، بودیجه عادی و بودیجه انکشافی هر یک به ترتیب ۲۷۵،۲۲ میلیارد و ۱۲۴،۲۰ میلیارد افغانی منظور شده است.

منبع: حسابات مالی وزارت محترم مالیه/جمع اوریو محاسبه ارقام توسط کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

مجموع عواید (عواید داخلی و کمکهای خارجی) در ماه حوت سال مالی ۱۳۹۸ مبلغ ۲۵,۶۳ میلیارد افغانی بوده، در حالیکه مجموع عواید در ماه دلو ۱۷,۳۴ میلیارد افغانی میباشد که ۸,۲۹ میلیارد افغانیو یا % ۴۷,۸۱ افزایش را نشا میدهد. مجموع عواید الی اخیر ماه حوت سال مالی ۱۳۹۸ به ۵۷,۶۳ میلیارد افغانی رسیده است که از جمله ۴۲,۸۸ میلیارد و ۱۴,۷۵ میلیارد افغانی آنرا به ترتیب عواید داخلی و کمک های خارجی تشکیل میدهند.

در ضمن، عواید داخلی در ماه حوت سال مالی ۱۳۹۸ به ۱۴,۲۷ میلیارد افغانی میباشد، در حالیکه عواید داخلی در ماه دلو ۱۳,۹۷ میلیارد افغانی بوده است، که ۰,۳۱ میلیارد افغانی و یا % ۲,۱۹ کاهش را نشان میدهد. از طرف دیگر، کمک های خارجی (به شمول قرضه) در ماه دلو سال مالی ۷,۹۸ میلیارد افغانی (% ۲۳۶,۹۴) افزایش یافته است که از ۳,۳۷ میلیارد افغانی در ماه دلو به ۱۱,۳۵ میلیارد افغانی در ماه حوت میرسد.

برعلاوه، مجموع مصارف الی اخیر ماه حوت سال مالی ۱۳۹۸ به ۵۱,۸۱ میلیارد افغانی رسیده است، که مصارف عادی و مصارف انکشافی هر یک ۴۲,۰۸ میلیارد و ۹,۷۳ میلیارد افغانی را تشکیل میدهند. مصارف عادی در ماه حوت ۱۹,۵۰ میلیارد افغانی میباشد درحالیکه مصارف مذکور در ماه دلو سال مالی ۲۲,۵۸ میلیارد افغانی بوده است، که نشان دهنده ۳,۰۸ میلیارد (% ۱۳,۶۳) افزایش میباشد. همچنان مصارف انکشافی در ماه حوت سال مالی ۱۳۹۸ به ۷,۰۳ میلیارد افغانی میرسد، ولی در ماه دلو مصارف انکشافی به ۲,۷۰ میلیارد افغانی میرسد که نشان دهنده ۴,۳۳ میلیارد افغانی و یا % ۱۶۰,۴۹ افزایش میباشد.

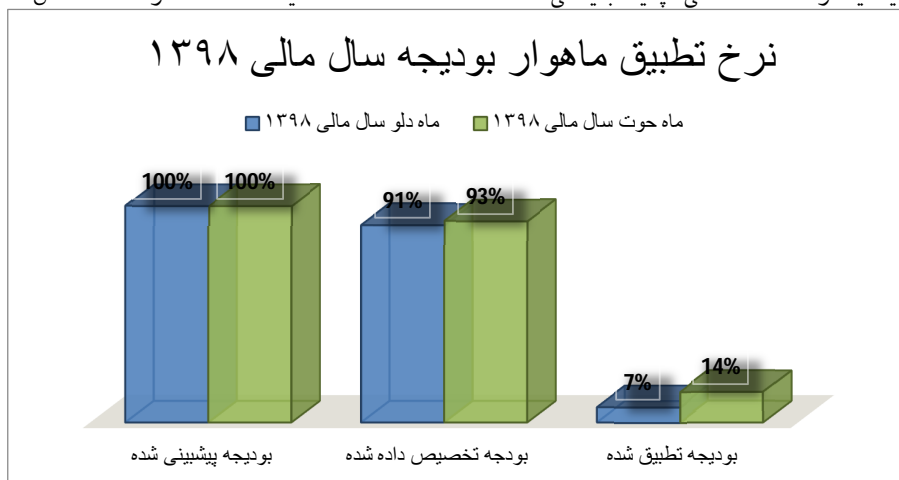
مشخصات	ماه دلو	ماه حوت	از شروع	تفاوت (بین)	رشد ماهانه
	سال مالی ۱۳۹۸	سال مالی ۱۳۹۸	سال مالی الی ۱۳۹۸	ماه دلو و ماه حوت)	
ارقام به میلیارد افغانی					
مجموع عواید	۱۷,۳۴	۲۵,۶۳	۵۷,۶۳	۸,۲۹	۴۷,۸۱
عواید داخلی	۱۳,۹۷	۱۴,۲۷	۴۲,۸۸	۰,۳۱	۲,۱۹
کمک های	۳,۳۷	۱۱,۳۵	۱۴,۷۵	۷,۹۸	۲۳۶,۹۴

					خارجی
۴,۹۷	۱,۲۶	۵۱,۸۱	۲۶,۵۳	۲۵,۲۸	مجموع مصارف
-۱۳,۶۳	(۳,۰۸)	۴۲,۰۸	۱۹,۵۰	۲۲,۵۸	مصارف عادی
۱۶۰,۴۹	۴,۳۳	۹,۷۳	۷,۰۳	۲,۷۰	مصارف انکشافی

منبع: حسابات مالی وزارت محترم مالیه/جمع آوریو محاسبه ارقام توسط کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

اجرای بودیجه اصلی در ماه حوت سال مالی ۱۳۹۸ به ۱۴٪ رسیده است (تخصیصات صادر شده ۹۳٪)، که به ترتیب شامل ۱۷٪ و ۸٪ اجرا در بودیجه عادی و بودیجه انکشافی میباشد. قابل ذکر است که برای سال مالی ۱۳۹۸ مجموع بودیجه انکشافی مبلغ ۱۲۴,۲۰ میلیارد افغانی پیشبینی شده است که از جمله ۹۴٪ آن تخصیص داده شده است، و ۸٪ آن مصرف گردیده است. از سوی دیگر بودیجه عادی ۲۷۵,۲۲ میلیارد افغانی پیشبینی شده است که تخصیصات صادر شده آن ۹۲٪ بوده،

تنها
از
مبلغ
شده
به
رسیده

و
۱۷٪
مجموع
منظور
مصرف
است.

منبع: حسابات مالی وزارت محترم مالیه/جمع آوریو محاسبه ارقام توسط کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

5. سويفت و تاديات

Report of (Outward) Transactions from 1/12/ 1397 up to 30/12/1397

Categories	Remmitter Parties	Message Type	USD	EUR	AED	CHF
A	Ministries	MT 103,700 & 910	99,864,175.17	1,463,947.00	89,509.00	32,503.00
B	Commercial Banks	202	51,494,773.25	1,767,976.00		
C	Da Afghanistan Bank	200				

Report of (Inward)Transactions from 1/12/ 1397 up to 30/12/1397

Categories	Beneficiary Parties	Message Type	USD	EUR		
A	Ministries	MT 103,700 & 910	188,581,620.66	391,725.17		
B	Commercial Banks	202	47,434,256.73			
C	Da Afghanistan bank	200				

به ارزش مجموعی (76517318.68) دالر و به تعداد 6 FX Deal بر علاوه به تعداد 77 معامله تبادلوی معامله تبادلوی بانک جهانی به ارزش مجموعی 19814616.84 دالر امریکائی نیز اجرا گردیده است

6. سکتور بانکی

خلاصه گزارش

قرار آخر حوت 1397 (مارچ 2019) شاخص های عمده مالی نظام بانکی در مقایسه با حوت 1396 دارای روند صعودی میباشد. مجموع دارایی ها، قروض ناخالص، سپرده ها و مفاد طی دوره یاد شده افزایش نموده اند، که بر علاوه افزایش نرخ دالر عمدتاً در اثر اعطای قروض، افزایش سپرده ها و مفادآوری بوجود آمده است. اما سرمایه مالی بنابر توضیح سود سهام و قرار گرفتن یک بانک خصوصی تحت مدیریت تصفیه کاهش کرده است. سیالیت سکتور بانکی در سطح مناسب قرار دارد، اما کیفیت قروض همچنان دارای روند نزولی میباشد.

مجموع دارایی های نظام بانکی در مقایسه با سال قبل 1.56 فیصد افزایش داشته و از قرار ماه حوت سال 1397 بالغ بر 299.70 میلیارد افغانی میگردد که در دوره مشابه قبلی (حوت 1396) بالغ بر 295.08 میلیارد افغانی میگردد. مجموع دارایی ها به اندازه 0.72 فیصد در مقایسه ماه قبلی افزایش نموده است، که بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. با مرور جزئیات مجموع دارایی ها بنظر می رسد که بخش از طلبات بین ال بانکی و اوراق

سرمایوی دافغانستان بانک در سپرده های یک شبه و اوراق بهادار سرمایه گذاری شده است.

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی از قرار حوت 1397 بالغ بر 41.93 میلیارد افغانی میگردد، در مقایسه با دوره مشابه سال قبلی (حوت 1396) که در آن قروض ناخالص نظام بانکی به 38.16 میلیارد افغانی میرسید، به اندازه 9.88 فیصد افزایش را نشان میدهد. افزایش ذکر شده در مجموع قروض ناخالص نظام بانکی طی دوره یاد شده عمدتاً در اثر اعطای قروض، افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی و استفاده مزید از قروض اضافه برداشت میباشد. مجموع قروض ناخالص در مقایسه با ماه قبلی (دلو 1397) به اندازه 0.17 فیصد بابت استفاده کم از قروض اضافه برداشت، باز پرداخت ها و تصفیه قروض کاهش کرده است. این در حالیست که در جریان ماه فعلی قروض جدید نیز اعطا شده است.

مجموع سپرده ها که منبع اساسی تمویل در بانکها به شمار میرود متشکل از سپرده های مشتریان و بین بانکی میباشد، که در مقایسه با سال قبل (حوت 1396) شاهد 3.01 فیصد افزایش بوده و از قرار ماه حوت سال 1397، بالغ بر 257.77 میلیارد افغانی میگردد. افزایش در مجموع سپرده ها بابت افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی و طلبات بین بانکی صورت گرفته است، که در سپرده های میعادای به مشاهده میرسد. در حالیکه سپرده های مشتریان طی دوره یاد شده کاهش کرده است. این منبع اساسی تمویل در بانکها از ماه گذشته بدینسو به اندازه 1.15 فیصد افزایش را نشان میدهد، که بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی و در سپرده های افغانی صورت گرفته است. در ضمن، افزایش فوق در سپرده های جاری و پس انداز مشاهده میشود.

نظام بانکی دارای سرمایه کافی بوده، از قرار حوت 1397 بالغ بر 34.40 میلیارد افغانی گردیده به اندازه 11.48 فیصد مجموع دارایی ها را تشکیل میدهد. سرمایه مالی در مقایسه با دوره قبلی (حوت 1396) به اندازه 3.01 فیصد کاهش دارد که عمدتاً در اثر پرداخت سود سهام و قرار گرفتن یک بانک خصوصی تحت مدیریت تصفیه صورت گرفته است.

نظام بانکی افغانستان در ربع اول سال مالی 1398 (مارچ 2019)، به مبلغ 104 میلیون افغانی مفاد خالص نموده است که در دوره مشابه قبلی (مارچ 2018 - حوت 1396) شاهد 263 میلیون افغانی ضرر خالص بوده. در نتیجه نسبت برگشت بر دارایی ها در مقایسه با منفی 0.35 فیصد در حوت 1396 به 0.11 فیصد در این دوره (حوت 1397) میباشد.

سیالیت تمام بانکها در مطابقت با حد اقل تعیین شده بانک مرکزی قرار داشته و از لحاظ وضعیت باز اسعار خارجی، تمام بانکها (به استثنای سه بانک که از حد تعیین شده بانک مرکزی ± 40 برای اسعار خارجی و ± 20 برای اسعار انفرادی خارجی" دالر و یورو طویل المدت تخطی نموده اند) در مطابقت با حدود تعیین شده دافغانستان بانک میباشند.

از قرار ماه حوت 1397 نسبت سرمایه مقرراتی تمام بانکها به استثنای یک بانک بالاتر از حد اقل تعیین شده بانک مرکزی (12% دارایی های عیار شده به اساس خطر) قرار دارند. نسبت سرمایه مقرراتی سکتور بانکی در حدود 27.39 فیصد میباشد، که در مقایسه با ماه حوت سال قبل که به 29.84 فیصد میرسید، به اندازه 2.45 فیصد کاهش داشته است.

مقدمه

نظام بانکی متشکل از 14 بانک دارای جواز می باشد که از آنجمله 3 بانک دولتی، 7 بانک خصوصی متعارف، 1 بانک اسلامی و متباقی 3 فروع بانک های خارجی اند. ذیلاً تعداد نمایندگی ها و سایر تسهیلات بانکی موجود در کشور ارائه میگردد.

تعداد	تسهیلات
209	نمایندگی با خدمات کامل
206	نمایندگی با خدمات محدود
348	ماشین های خودکار صرافى (نوع 22)
87	*سایر تسهیلات (نوع 252421)
104	** محلات فروش (نوع 23)
954	مجموعه

کارت ها	
559.039	کارت بدهی (دبت کارت)
1,964	کارت اعتبار (کریڈت کارت)
231,837	کارت ای تی ایم (ATM)

* **سهولت نوع 21:** واحد ایکه صلاحیت طی مراحل ابتدائ قرضه را داشته، اما صلاحیت پرداخت قرضه را ندارد.

سهولت نوع 24: واحد ایکه فقط صلاحیت تادیه پول نقد را داشته مانند پرداخت معاشات کارمندان دولتی و غیر دولتی، و یا سایر تادیات نقدی برای مشتریان بانک.

سهولت نوع 25: واحد ایکه صرف صلاحیت در یافت پولی نقد را از عامه بشکل امانات در حسابات مختلف اشخاص حکمی و حقیقی (معمولاً سفارت خانه ها، هتل ها و غیره) و صدور رسید جهت در یافت پول نقد.

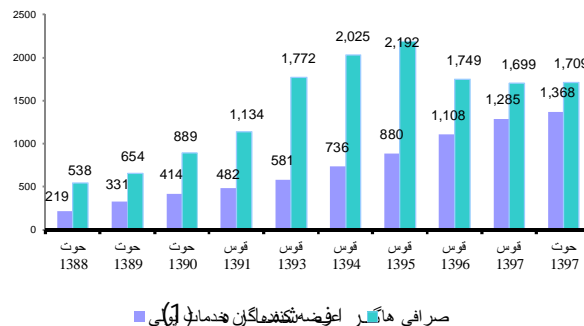
** **سهولت نوع 23:** شبکه های خدماتی در فروشگاهها (تنها مصارف را وضع نموده اما صلاحیت پس انداز را ندارد).

13,480	ویب سرفر کارت
5,438	کارت پیش پرداخت
2,737	ماستر کارت
814,495	مجموعه

تسهیلات نمایندگی در 33 ولایت کشور بشمول شهر کابل قابل دسترس بوده، در حالیکه خدمات ATM در 28 ولایت، دبت کارت در 31 ولایت کشور و کریدت کارت در 6 ولایت کشور قابل دسترس می‌باشد.

ضمناً، تا کنون بطور مجموعی بتعداد 1368 عرضه کنندگان خدمات پولی مجوز و بتعداد 1709 صرافان مجوز در کشور فعالیت مینمایند. از 1368 عرضه کنندگان خدمات پولی مجوز، 276 عرضه کننده خدمات پولی در کابل، 807 عرضه کننده خدمات پولی در سایر ولایات مصروف فعالیت می‌باشند. برعلاوه، به تعداد 285 نمایندگی های دفتر مرکزی عرضه کنندگان خدمات پولی در شهر کابل و سایر ولایات مصروف فعالیت اند. از 1709 صرافی های مجوز، 390 صرافی در کابل، 1313 در سایر ولایات و به تعداد 6 نمایندگی دفتر مرکزی در سایر ولایات کشور فعالیت می نمایند. جهت مشاهده روند عرضه کنندگان خدمات پولی و صرافان به گراف شماره (1) مراجعه گردد.

عرضه کننده گان خدمات پولی و صرافی ها

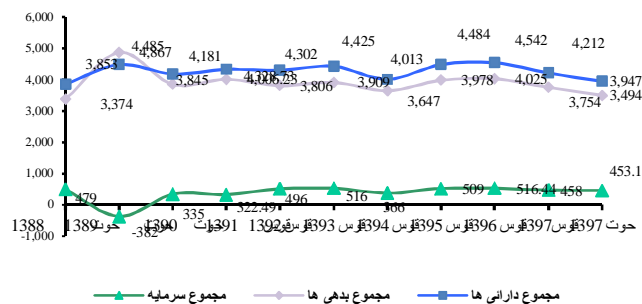

6.1 مجموع دارایی ها

مجموع دارایی های نظام بانکی از قرار حوت 1397 بالغ بر 299.70 میلیارد افغانی (3.94 میلیون دالر) میگردد که در مقایسه با دوره قبلی (حوت 1396) که در آن مجموع دارایی های نظام بانکی به 295.08 میلیارد افغانی (4.26 میلیون دالر) میرسید و 1.69 فیصد نظریه دوره مشابه قبلی آن کاهش داشت، طی دوره یادشده به اندازه 1.56 فیصد افزایش کرده است. افزایش فوق الذکر در مجموع دارایی های نظام بانکی عمدتاً بلاثر افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. با مرور جزئیات مجموع دارایی ها بنظر می رسد که بخش عمده از اوراق سرمایوی دافغانستان بانک و حسابات جاری با دافغانستان بانک در سایر بانکها، قرضه و در اوراق بهادار سرمایه گذاری شده است.

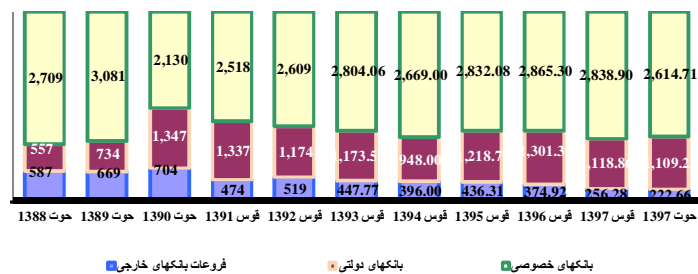
با نگاهی به افزایش مجموع دارایی ها در سطح گروه های بانکی بیشترین رشد دارایی ها را بانکهای خصوصی داشته که در مقایسه با دوره قبلی (حوت 1396) 6.82 فیصد بوده، بانکهای دولتی و فروع بانکهای خارجی بلترتیب شاهد 3.45 فیصد و 23.03 فیصد کاهش میباشند از قرار فیصدی مجموع دارایی های نظام بانکی، بانک های خصوصی با سهم 66.25 فیصد در رده اول، بانک های دولتی با 28.10 فیصد سهم در رده دوم و متعاقباً فروع بانکهای خارجی با 5.64 فیصد سهم در رده اخیر قرار دارد. گراف شماره (2) روند رشد مجموع دارایی های نظام بانکی از سال 1388 هجری شمسی الی حوت سال 1397 ترسیم گردیده است، جهت معلومات بیشتر میتوان به گراف ذیل مراجعه نمود.

روند مجموع دارائی ها، بدهی ها و سرمایه نظام بانکی (به میلیون دالر)

گراف شماره (2)

سهم گروپ های بانکی در مجموع دارایی های سیستم بانکی طی چند سال (ارقام به میلیون دالر)

گراف شماره (3)

در جدول ذیل دارایی های تمام بانکهای تجارتي و فروع بانکهای خارجي از قرار فيصدي مجموع داراي های نظام بانكي ارائه گردیده است:

دارائی های نظام بانکی به ترتیب نزولی از قرار ماه حوت 1397 (مارچ 2019)			
شماره	بانکها	دارای ها (میلیون افغانی)	فيصدي از قرار مجموع دارای های نظام بانکی
1	بانک بین المللی افغانستان	67,913.40	22.66
2	بانک ملی افغان	43,517.39	14.52
3	عزیزی بانک	40,785.80	13.61
4	پشتنی بانک	20,820.63	6.95
5	نوی کابل بانک	19,898.38	6.64
6	میوند بانک	19,745.71	6.59
7	افغان یونایتد بانک	18,537.24	6.18
8	بانک اسلامی افغانستان	14,850.94	4.96
9	آرین بانک	13,245.40	4.42
10	غضنفر بانک	12,195.38	4.07
11	فرست مایکروفایننس بانک	11,287.12	3.76
12	بانک الفلاح لمیتد	11,068.13	3.69
13	نشنل بانک آف پاکستان	4,193.71	1.40
14	حبیب بانک لمیتد	1,647.17	0.55
مجموع ه		299,706.40	100.00

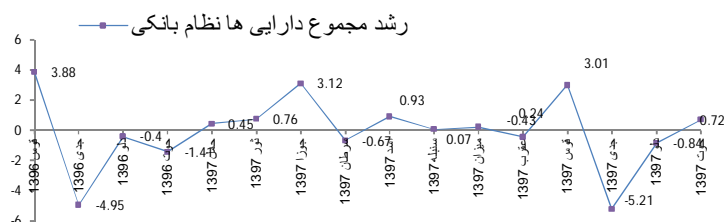
6.1.1 رشد مجموع دارایی ها

مجموع دارایی های نظام بانکی در جریان سال مالی 1397 بیشتر دارای روند صعودی بوده که در ماه جوزا و قوس 1397 دارای بیشترین رشد میباشد، که در

اثرافزایش طلبات بین بانکی بخصوص در حسابات دالر میباشد. این در حالیست که در جدی 1396 به پایین ترین نقطه کاهش رسیده است که بابت کاهش در پول نقد در خزانه و طلبات بالای دافغانستان بانک که در سپرده های یک شبه و اوراق سرمایوی دافغانستان بانک قابل ملاحظه بوده صورت گرفته است.

مجموع دارایی های نظام بانکی در مقایسه با ماه گذشته (دلو 1397) به اندازه 0.72 فیصد افزایش نموده است، که بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. با مرور جزئیات مجموع دارایی ها بنظر می رسد که بخش از طلبات بین بانکی و اوراق سرمایوی دافغانستان بانک در سپرده های یک شبه و اوراق بهادار سرمایه گذاری شده است.

برای وضاحت بیشتر موضوع در گراف شماره (4) تفصیل رشد دارایی های نظام بانکی ارائه گردیده است.

گراف شماره (4)

6.2 مجموع قروض

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی از قرار ماه حوت 1397 (مارچ 2019) بالغ بر 41.93 میلیارد افغانی (552 میلیون دالر) میگردد که 13.99 فیصد مجموع دارایی های نظام بانکی را تشکیل میدهد، و در مقایسه با دوره قبلی (حوت 1396) که بالغ بر 38.16 میلیارد افغانی میگردد، 12.93 فیصد مجموع دارایی ها را تشکیل میدهد و به اندازه 6.78 فیصد کاهش نموده بود، در دوره فعلی (حوت 1397)، به اندازه 9.88 فیصد افزایش را نشان میدهد. افزایش متذکره در مجموع قروض ناخالص نظام بانکی طی دوره یاد شده عمدتاً در اثر اعطای قروض، افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی و استفاده مزید از قروض اضافه برداشت صورت گرفته است.

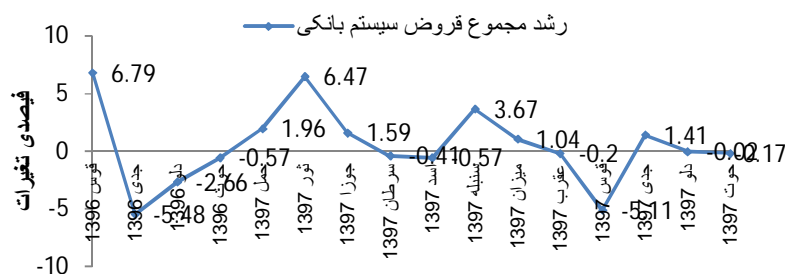
از مجموع قروض ناخالص نظام بانکی، قروض افغانی نظام بانکی بالغ بر 18.86 میلیارد افغانی (248 میلیون دالر) می باشد که 44.98 فیصد مجموع قروض ناخالص و به اندازه 6.29 فیصد مجموع دارایی های نظام بانکی را تشکیل می دهد که این رقم نظر به دوره قبلی (حوت 1396) به اندازه 38.59 فیصد افزایش نموده است، افزایش متذکره عمدتاً بابت اعطای قروض جدید و استفاده مزید از قروض اضافه برداشت میباشد. قروض دالری نظام بانکی بالغ بر 22.95 میلیارد افغانی (302 میلیون دالر) می گردد که 54.73 فیصد مجموع قروض و 7.66 فیصد مجموع دارایی ها را تشکیل داده و به اندازه 6.15 فیصد در اثر حذف قروض، تصفیه قروض و تحت مدیریت تصفیه قرارگرفتن یک بانک خصوصی نظر به حوت سال 1396 کاهش کرده است. جهت قرضه دهی در کشور، بانکهای خصوصی با سهم 88.43 فیصد مجموع قروض پیشتاز بوده، بانکهای دولتی با 10.48 فیصد در مقام بعدی و در

اخیر فروغ بانکهای خارجی با 1.07 فیصد سهم در رده پائینی قرار دارد.

6.2.1 مقایسه ماهوار رشد مجموع قروض

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی در جریان سال مالی 1397 بیشتر دارای روند نزولی می‌باشد. که در ماه جدی 1396 و قوس 1397 قابل ملاحظه بوده. کاهش متذکر در ماه های یاد شده از درک حذف و تصفیه قروض صورت گرفته است.

مجموع قروض ناخالص در مقایسه با ماه قبلی ان (دلو 1397) به اندازه 0.17 فیصد بابت استفاده کم از قروض اضافه برداشت، باز پرداخت ها و تصفیه قروض کاهش کرده است. این در حالیست که در جریان ماه فعلی قروض جدید نیز اعطا شده است. جهت معلومات بیشتر روند قروض به گراف شماره (5) مراجعه گردد.

گراف شماره (5)

صنف بندی مجموعه قروض نظام بانکی

اقلام	حوت 1397 (مارچ 2019)	دلو 1397 (فبروری 2019)	فیصدی % از مجموع قروض ناخالص	% رشد
قروض الحصول ⁴ صعب	4,577	4,344	10.91	5.36
قروض معکوساً صنف بندی شده ⁵	6,413	6,140	15.29	4.44
قروض در کتگوری تحت نظر ⁶	6,245	4,846	14.89	28.86

⁴ قروض صعب الحصول قروض صعب الحصول و پیش پرداخت های که مبلغ اصلی/یا تکانه آن برای مدت 121-480 روز وصول نشده و باقی بماند(مشکوک)

⁵ قروض معکوساً صنف بندی شده دارایی های که مبلغ اصلی دارایی و/یا تکانه آن برای 120-61 روز وصول نشده و باقی مانده باشد(تحت المعیار)، قروض

صعب الحصول و پیش پرداخت های که مبلغ اصلی/یا تکانه آن برای مدت 121-480 روز وصول نشده و باقی بماند (مشکوک)

⁶ قروض در کتگوری تحت نظر دارایی های که مبلغ اصلی دارایی و/یا تکانه آن برای 31الی 60 روز وصول نشده و باقی مانده باشد (تحت نظر)

6.94	0.01	3	2.77	قروض حذف شده ⁷
------	------	---	------	---------------------------

در مجموع کیفیت قروض نظام بانکی در اخیر ماه حوت 1397 همچنان ضعیف ارزیابی میگردد، قروض صعب الحصول نظام بانکی در مقایسه با دلو 1397 به مبلغ 233 میلیون افغانی افزایش نموده، به اندازه 10.91 فیصد مجموع قروض و 15.04 فیصد سرمایه مالی نظام بانکی را تشکیل میدهد. افزایش متذکره به سه بانک خصوصی ارتباط میگیرد. از جمله 10.91 فیصد قروض صعب الحصول 8.24 فیصد (75.52) فیصد مجموع قروض صعب الحصول) آن مربوط به دو بانک میباشد. ضمناً، این بانکها در مجموع 36.58 فیصد مجموع قروض ناخالص و 10.74 فیصد سرمایه مقرراتی نظام بانکی را احتواء مینمایند. در ضمن نسبت قروض صعب الحصول خالص سکتور بانکی 3.67 فیصد میباشد.

از مجموع 4.57 میلیارد افغانی قروض صعب الحصول به مبلغ 4.40 میلیارد آن مربوط بانکهای خصوصی میباشد، که 10.49 فیصد مجموع قروض ناخالص (96.16) فیصد مجموع قروض صعب الحصول)) را تشکیل میدهد، به مبلغ 176 میلیون افغانی آن مربوط یک بانک دولتی که 0.42 فیصد مجموع قروض ناخالص (3.84) فیصد مجموع قروض صعب الحصول) را احتوا نموده است، میباشد.

در مجموع قروض ذیل توسط هشت بانک اعطاء گردیده است.

اقلام	حوت 1397	فیصدی% از مجموع قروض ناخالص
قروض متوسط	1,310	3.12
قروض کوچک	1,105	24.58
قروض خرد (Micro)	4,872	13.01

در جدول ذیل تفکیک قروض ناخالص نظام بانکی از قرارماه حوت 1397 ارائه گردیده است.

بانک	قروض ناخالص (ارقام به میلیون افغانی)
بانکهای دولتی	4,396.63

ح قروض حذف شده قروض صعب الحصول و پیش پرداخت های که اصل مبلغ و/یا تکانه آنها برای مدت 481 روز یا بیشتر از آن پرداخت نشده باقی بمانند. این کتگوری قروض باید در بیلانس شیت بانک برای مدت 12 ماه بمنظور حصول دوباره و صد درصد (100%) تامین جبران خساره نگهداری شده و بعد از سپری شدن 12 ماه از بیلانسیته بانک به صورت انی حذف میگردد.

37,086.85

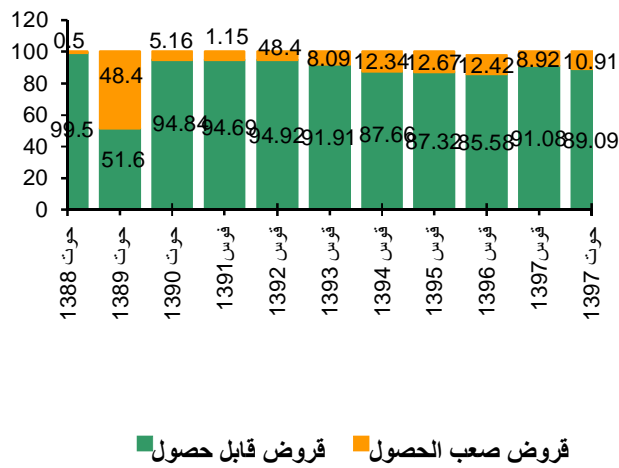
بانکهای خصوصی

452.28

فروع بانکهای خارجی

41,935.76**مجموعه**

نسبت قروض صعب الحصول بر مجموع قروض ناخالص

گراف شماره (6)

به اساس ماه حوت 1397 توزیع قروض در ولایات و در سکتورهای مختلف در جدول ذیل ارائه گردیده است. در توزیع جغرافیائی و نهادی قروض نظام بانکی تنوع صورت نه گرفته است، ولی توقع میرود که باگذشت زمان توزیع قروض متنوع گردد.

توزیع قروض در ولایات (از لحاظ جغرافیائی) در جدول ذیل ارائه گردیده است:

شماره	ولایات	مبلغ قرضه (به میلیون افغانی)	از قرار فیصدی مجموع قروض
1	کابل	29,486.91	70.31
2	بلخ	3,892.87	9.28
3	هرات	3,828.14	9.13

2.83	1,186.92	بادغیس	4
1.42	594.86	کندهار	5
1.28	535.56	بدخشان	6
1.19	497.50	بغلان	7
0.72	303.13	فاریاب	8
0.69	287.09	بامیان	9
0.65	272.58	جوزجان	10
0.63	263.06	سرپل	11
0.47	195.94	تخار	12
0.45	187.08	پروان	13
0.42	176.85	ننګرهار	14
0.37	156.77	سمنګان	15
0.15	64.58	کنډز	16
0.01	5.92	سایر	17
100.00	41,935.76	مجموعه	

توزیع سکتوری قروض در جدول ذیل از قرار ماه حوت سال 1397 به تفصیل ارائه میگردد:

سکتور	فیصدی از قرار مجموع قروض
1 رهنی و تعمیراتی	8.52%
ساختمانی و تعمیراتی	8.52%
2 پروژه های زیربنائی	8.72%
انرژی	0.09%
سرب و راه آهن	2.51%
بند ها	0.36%
معادن	0.51%
سایر پروژه های زیربنائی	5.26%

11.24%	تولیدات و صنعت	3
3.73%	تولیدات فلزی چرمی پلاستیکی لاستیکی چوبی و کاغذی	
3.94%	تولیدات و صنایع ماشینی خدمات	
3.57%	سمنت وسایل و مواد ساختمانی	
43.95%	تجارت	4
2.15%	نساجی	
3.40%	تجارت عمده	
0.48%	ماشین آلات	
13.07%	پترولیم و روغنیات	
1.81%	پرزه جات	
3.02%	وسایل برقی	
3.07%	سمنت و مواد ساختمانی	
6.00%	مواد غذایی	
8.15%	سایر اقلام	
2.80%	تجارت های پرچون	
20.81%	خدمات	5
0.04%	تعلیم و تربیه	
2.57%	هوتل و رستوانت	
6.44%	مخابرات	
3.52%	ترانسپورت زمینی	
1.19%	ترانسپورت هوایی	
1.33%	صحت و بهداشتی	
1.20%	نشریات مطبوعات و چاپخانه ها	
4.53%	سایر خدمات	
0.68%	زراعت، مالداری و فارم	6
0.68%	زراعت	
3.95%	مالداری و فارم	

2.13%	قروض مصرفی	7
0.00%	قروض رهنی مسکونی به اشخاص انفرادی	8
0.00%	سایر قروض	9
100.00	مجموعه	

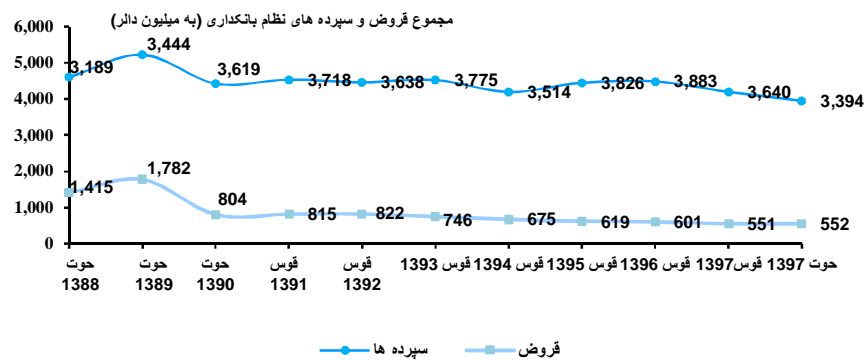
جزئیات عمومی شرکاء مسفء در کشور نظر به ماه دلو 1397 از لحاظ تعداد مؤسسات در مرکز، ولایات، و ناحیه ها و همچنان از نظر تعداد مشتریان، مقروضین، مبالغ قروض، فیصدی مشتریان اناث، مقروضین اناث، و غیره در جدول ذیل ارائه گردیده است:

4	تعداد شرکا مسفا	
14	ولایات	
81	ولسوالی	
259,534	مشتریان	
137,611	مقروضین	
1,323,232	تعداد قروض اعطاء شده	
90.88	مبلغ قروض اعطاء شده (میلیارد افغانی)	
137,611	تعداد قروض باقی مانده	
9.29	مجموعه قروض ناخالص باقی مانده (میلیارد افغانی)	
2.54	پس انداز باقی مانده رضاکارانه مشتریان (میلیارد افغانی)	
29.2	فیصدی مشتریان اناث	
47.614	مقروضین زن	
1.85	قروض در قرا و قصبات (میلیارد افغانی)	
7.44	قروض در شهرها (میلیارد افغانی)	
www.misfa.org.af	منبع و ماخذ	

6.3 مجموع امانات/ سپرده ها

سپرده ها منبع اساسی تمویل و بزرگترین بخش بدهی های نظام بانکی را احتواء نموده و متشکل از سپرده های مشتریان و سپرده های بین بانکی میباشد، که از قرار ماه حوت سال 1397 بالغ بر 257.77 میلیارد افغانی (3.39 میلیارد دالر) گردیده، 97.16 فیصد مجموع بدهی های نظام بانکی را تشکیل میدهد. و در مقایسه با 250.23 میلیارد افغانی (3.61 میلیارد دالر) و 1.61 فیصد کاهش در دوره قبلی (حوت 1396) به اندازه 3.01 فیصد در این دوره (حوت 1397) رشد نموده است. از مجموع سپرده ها، سپرده های مشتریان بالغ بر 252.35 میلیارد افغانی (3.32 میلیون دالر) گردیده و 97.90 فیصد مجموع سپرده ها احتوا نموده است. در ضمن به اندازه 2.19 فیصد طی دوره یاد شده افزایش نموده است. افزایش در مجموع سپرده ها بابت افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی و طلبات بین بانکی صورت گرفته است، که در سپرده های میعاد به مشاهده میرسد. در حالیکه سپرده های مشتریان طی دوره یاد شده کاهش کرده است.

سپرده های افغانی مشتریان نظام بانکی بالغ بر 72.72 میلیارد افغانی (958 میلیون دالر) گردیده که 28.81 فیصد مجموع سپرده های مشتریان نظام بانکی را تشکیل داده و نظر به دوره قبلی (حوت 1396) به اندازه 1.12 فیصد کاهش یافته است. سپرده های دالری مشتریان نظام بانکی بالغ بر 162.58 میلیارد افغانی (2.14 میلیارد دالر) گردیده که 64.42 فیصد مجموع سپرده های مشتریان نظام بانکی را تشکیل داده و نظر به دوره قبلی (حوت 1396) به اندازه 5.74 فیصد افزایش نموده است که از بابت افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. بانکهای خصوصی بلندترین سهم یعنی 67.46 فیصد مجموع سپرده های نظام بانکی را احتواء نموده و فیصدی سهم بانک های دولتی و فروع بانکهای خارجی بالترتیب 27.69 فیصد و 4.84 فیصد مجموع سپرده های نظام بانکی را تشکیل میدهند. روند مجموع سپرده ها و مجموع قروض در جدول ذیل ترسیم گردیده است.

گراف شماره

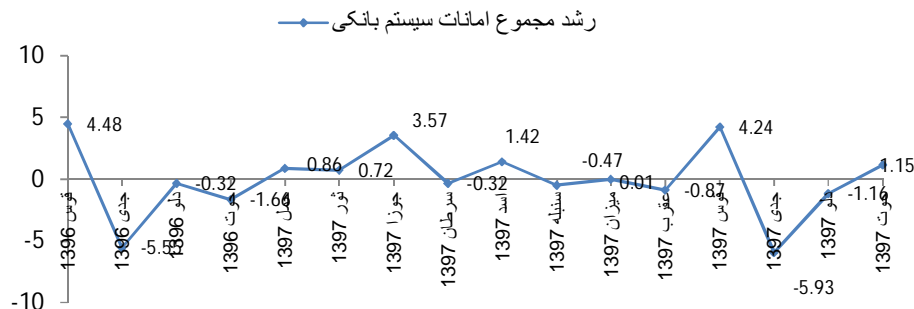
(7)

6.3.1 مقایسه ماهوار رشد مجموعه سپرده ها

مجموع سپرده های نظام بانکی طی سال مالی 1397 بیشتر دارای روند صعودی بوده. که در ماه جوزا و قوس 1397 قابل ملاحظه میباشد و در اثر افزایش در سپرده های جاری مشتریان بوجود آمده است.

مجموع سپرده های نظام بانکی در ماه فعلی در مقایسه با ماه قبلی ان به اندازه 1.15 فیصد افزایش داشته است، که بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی و در سپرده های افغانی صورت گرفته است. در ضمن، افزایش فوق در

سپرده های جاری و پس انداز مشاهده میشود. در گراف شماره (8) روند رشد مجموع امانات نظام بانکی جهت وضاحت بیشتر ارائه گردیده است.

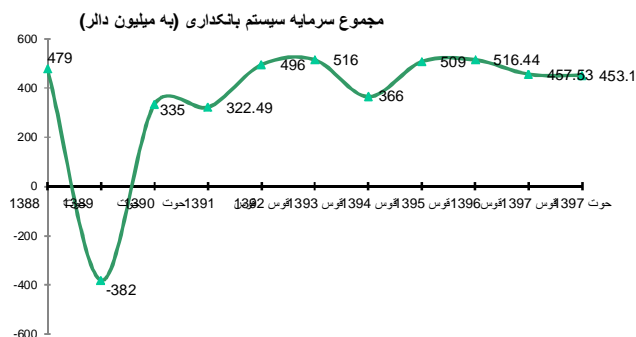
گراف شماره (8)

ترکیب امانات در اخیر ماه حوت 1397 (میلیون افغانی)			
شاخص	سپرده های مشتریان	سپرده های بین بانکی	مجموع سپرده ها
جاری	184,667.73	1,261.62	185,929.35
میعادی	17,247.52	4,144.78	21,392.30
پس انداز	50,442.91	6.14	50,449.05
مجموعه	252,358.16	5,412.54	257,770.70

6.4 مجموع سرمایه

نظام بانکی دارای سرمایه کافی می باشد، که به اندازه 11.48 فیصد مجموع دارایی ها را تشکیل میدهد. سرمایه مالی نظام بانکی به اساس ماه حوت سال 1397 بالغ بر 34.40 میلیارد افغانی (453.10 میلیون دالر) میگردد، که در مقایسه با دوره قبلی (حوت 1396) که بالغ بر 35.47 میلیارد افغانی (512.18 میلیون دالر) می گردید، به اندازه 3.01 فیصد کاهش را نشان میدهد، که عمدتاً در اثر پرداخت سود سهام و تحت مدیریت تصفیه قرار گرفتن یک بانک خصوصی می باشد. فیصدی نسبت سرمایه مقرراتی سکتور بانکی 27.39 فیصد می باشد که در مقایسه با 29.84 فیصد درحوت 1396 به اندازه 2.45 فیصد کاهش را نشان میدهد.

از قرار ماه حوت 1397 نسبت سرمایه مقرراتی تمام بانکها به استثنای یک بانک بالاتر از حد اقل تعیین شده بانک مرکزی قرار دارند.

6.5 مفاد

6.5.1 به طور ماهانه

نظام بانکی در ماه جاری (حوت 1397- مارچ 2019) به مبلغ 4 میلیون افغانی ضرر خالص نموده است، که در مقایسه با ماه قبلی (دلو 1397) که به مبلغ 41 میلیون مفاد خالص نموده بود، کاهش را نشان میدهد. از جمله 14 بانک بطور مجموع شش بانک در ماه فعلی (حوت 1397) به مبلغ 230 میلیون افغانی ضرر نموده اند که در ماه گذشته دلو (1397) این تعداد به پنج بانک میرسید و به مبلغ 100 میلیون افغانی ضرر نموده بود. ضرر نظام بانکی در ماه فعلی عمدتاً بابت افزایش مصارف مالیات که به یک بانک خصوصی مربوط میشود و بابت پرداخت مالیات اضافی به وزارت محترم مالیه در نتیجه بررسی مالیاتی سالهای 2010 الی 2014 میباشد، صورت گرفته است. در حین حال مصارف به غیر از تکتانه نیز افزایش نموده است. این در حالیست که مفاد تکتانه خالص، مفاد به غیر از تکتانه و مفاد بابت ارزشگذاری مجدد اسعار افزایش داشته و ذخیره جبران خساره کاهش کرده است.

میدیان یا ارزش وسطی (Spread) یا تفاوت میان تکتانه قروض و تکتانه امانات جدید که سنجش مثریت عملیاتی بانک میباشد در ماه فعلی 11.51 فیصد میباشد که در مقایسه با ماه قبلی (دلو 1397) به اندازه 0.23 فیصد کاهش دارد. سپرید سه بانک در ماه جاری (حوت 1397) پایینتر از میدیان نظام بانکی قرار دارد، و برای هفت بانک (Spread) قابل محاسبه نمیباشد⁸.

6.5.2 مفادآوری سکتور بانکی به طور مجموعی (جنوری- مارچ 2019 – جدی- حوت 1397):

از لحاظ مفاد آوری در ربع اول سال مالی 1398 (حوت 1397- مارچ 2019) نظام بانکی در مفاد قرار دارد. نظام بانکی در این دوره به مبلغ 104 میلیون افغانی (1.36 میلیون دالر) مفاد خالص نموده است، در حالیکه در دوره مشابه قبلی (حوت 1396- مارچ 2018) سکتور بانکی به مبلغ 264 میلیون افغانی ضرر خالص نموده بود. در نتیجه نسبت برگشت بر دارایی ها در مقایسه با منفی 0.35 فیصد در دلو 1396 به 0.11 فیصد در این دوره (حوت 1397) میباشد.

دلیل عمده مفاد نظام بانکی در حوت 1397 در مقایسه با حوت 1396، افزایش مفاد به غیر از تکتانه، مفاد تکتانه خالص و مفاد بابت ارزشگذاری مجدد اسعار میباشد. در حالیکه مصارف عملیاتی و ذخیره جبران خساره طی این دوره افزایش داشته است.

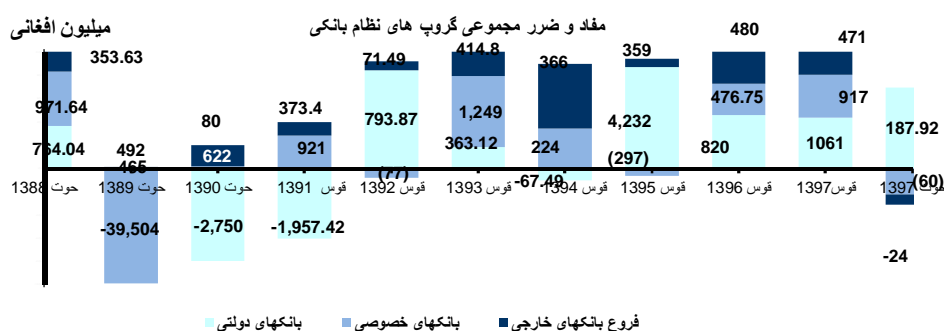
طوریکه در نمودار ذیل بنظر می رسد، در سطح گروپی بانکهای دولتی در مفاد قرار دارند اما بانکهای خصوصی و فروع بانکهای خارجی در دوره فوق الذکر در ضرر قرار گرفته اند. مفاد نظام بانکی را بانکهای دولتی تشکیل میدهد که

⁸ چون سپرید (تفاوت میان تکتانه قروض جدید و تکتانه امانات جدید) بطور ماه وار محاسبه میشود. از اینرو اگر یک بانک در جریان یک ماه هیچ قرض یا امانات جدید و یا هر دو را نداشته باشد، سپرید آن بانک یا بانکها قابل محاسبه نمیشد.

بالغ بر 188 میلیون افغانی گردیده و نسبت برگشت بر دارایی آنها بطور سالانه (annualized) 0.89 فیصد میباشد، بانکهای دولتی در ربع اول سال مالی 1397 به مبلغ 78 میلیون افغانی مفاد اور بود. بانکهای خصوصی به مبلغ 60 میلیون افغانی ضرر خالص نموده و نسبت برگشت بر دارایی آنها بطور سالانه (annualized) منفی 0.12 فیصد ثبت شده است. در حالیکه در دوره قبلی (ربع اول سال مالی 1397) به مبلغ 728 میلیون افغانی در ضرر قرار داشته اند. گروپ فروع بانکهای خارجی با مبلغ 24 میلیون افغانی ضرر خالص نموده که نسبت برگشت بر دارایی آنها در حدود منفی 0.10 فیصد درج شده است. در حالیکه در ربع اول سال مالی 1397 به مبلغ 386 میلیون افغانی در مفاد قرار داشته اند.

بطور کل به تعداد پنج بانک به مبلغ 232 میلیون افغانی ضرر نموده اند که در دوره قبلی (حوت 1396) که در آن ضرر مجموعی به چهار بانک نسبت داده می شد، و بالغ بر 1.02 میلیارد افغانی می گردید. با یاد آور شد که بر بنیاد عاید اساسی یا Core Income هفت بانک در ضرر قرار دارد که در دوره قبلی این تعداد به نیز به هفت بانک میرسید.

نفع و ضرر نظام بانکی در گراف شماره (10) بتفکیک بانک های دولتی، خصوصی، و فروع بانکهای خارجی ارائه می گردد.

گراف شماره (10)

6.6 سیالیت

در کل نسبت های سیالیت تمام بانک ها از حد اقل تعیین شده بانک مرکزی افغانستان برای سیالیت (نسبت وسیع سیالیت 15 فیصد و نسبت سریع سیالیت 20 فیصد) بلندتر قرار دارند. نسبت سیالیت وسیع نظام بانکی از لحاظ ارزش وسطی یا میدیان از قرارماه حوت سال 1397، 76.55 فیصد میباشد که در مقایسه با 63.31 فیصد در دوره قبلی (حوت 1396) به اندازه 13.24 فیصد در این دوره (حوت 1397) افزایش یافته است.

به اساس ارقام حوت 1397، نگرانی از تمرکز بیشتر امانات مشتریان نظام بانکی بر امانات بزرگ مشتریان (امانات که بیشتر از 5 میلیون افغانی باشند) وجود دارد. این امانات بزرگ در حدود 59.24 فیصد مجموع امانات مشتریان را تشکیل داده و متشکل از 5552 حساب است، که از لحاظ نقدینگی بسیار مهم پنداشته میشود و یکی از اقلام بدهی های مفر محسوب می شود. برعلاوه حد اوسط امانات بزرگ 568 میلیون افغانی میباشد که نسبت به 616 میلیون افغانی در ربع قبلی کاهش نموده است.

6.7 وضعیت باز اسعار خارجی

مؤسسات بانکداری در کل در مطابقت با حدود تعیین شده در افغانستان بانک برای وضعیت باز عمومی اسعاری (± 40 فیصد) و وضعیت باز انفرادی اسعاری (± 20 فیصد) قرار دارد، البته به استثنای سه بانک که از حد تعیین شده برای وضعیت باز عمومی و انفرادی اسعاری (دالر و یورو طویل المدت) تخطی نموده اند.

در جدول ذیل از قرار ماه حوت سال 1397 تعداد کارمندان، مقروضین، امانت گذاران و سایر مشتریان ارائه گردیده است:

تعداد	مشخصات
9370	کارمندان داخلی
69	کارمندان خارجی
74403	مقروضین
3673107	امانات گذاران
15593	تعداد دوسیه های که قرضه گیرنده با شریک قرضه طبقه اناث باشد
7870	سایر مشتریان